

EVALUAČNÍ ZPRÁVA PPRŠ pro školní rok 2018/2019 za období únor – červen 2019

- RUN AND HELP - INFORMACE K ORGANIZACI**
- na 31.5. je vyhlášen Den třídy - program pro vaši třídu je tedy na vás, vyjma času vyhrazeného na běh (viz. rozpis níže) - můžete učit své předměty, udělat si organizační záležitosti, vycházku... je to zcela ve vaší kompetenci
 - prosím, dodržte, že 1. stupeň bude minimálně 4VM a 2. stupeň nad ní dohled (páson - některé paní vychovatelky budou pomáhat při zajištění běhu)
 - zároveň vyhlášíme **SOUTĚŽ TŘÍD O NEJVÍCE UBĚHLÝCH METRŮ - KILOMETRŮ** - sečte se výkon všech dětí ve třídě (není závilé na penězích - do soutěže mohou běžet i děti, kterým se nepodařilo sehnat sponzora)
 - po příchodu do parku dostanete sponzorské listy vaší třídy
 - po běhu zaznamenejte na sponzorské listy počet uběhnutých koleček a spočítejte sponzorský dar
 - uběhlá kolečka a dary žáků nahleste službě v parku, která si je poznamená do svého seznamu (pro soutěž a pro případnou kontrolu)
 - sponzorské listy po návratu do školy vratejte zpět žákům s informací, do kdy vám mají donést sponzorské dary (do 7.6.2019)
 - prosím, vyberte peníze od žáků a odevzdejte je Petře Vejběrové
 - v parku bude připraveno nějaké sportovní nářadí, pokud bude hezky a budete chtít, můžete se se třídou zdánst a využít jej
- Děkujeme za spolupráci a těšíme se, že sponzorským darem podpoříme Madlenku a Lukáše!!
Jitka a Martin

Jsme rádi, že umíme i běhat a pomáhat 😊

Předkladatelé:

Mgr. Ing. Vít Beran, ředitel školy
a zástupkyně ředitele školy
MgA. Bc. Olga Králová

Pomáháme
školám
k úspěchu

EVALUAČNÍ ZPRÁVA PPRŠ pro školní rok 2018/2019 za období únor – červen 2019 vznikala v období od února 2019 do začátku července 2019.

Konečný text 8.7. 2019. Jednotlivé kapitoly zpracovali redakce pod vedením zodpovědných redaktorů. Finalizaci dokumentu a konečnou redakci uskutečnili Mgr. Ing. Vít Beran a MgA. Bc. Olga Králová. Jazyková korekce: Mgr. Bc. Michal Střítežský
Rok devátý

Obsah

1. Úvod	2
2. Cesta projektem „POMÁHÁME ŠKOLÁM K ÚSPĚCHU“	12
3. Udržitelnost nastavené podpory...	12
4. Inovace PPRŠ pro školní rok 2018/2019	12
5. Čtenářská gramotnost	12
6. Pisatelské dovednosti	14
7. Formativní hodnocení	17
8. Učíme se venku	18
9. Začít spolu	32
10. Stavíme nový dům	33
11. Stavíme nový dům pro prvňáčky a druháčky	33
12. Stavíme nový dům pro šestáky a sedmáky	35
13. Matematická gramotnost 1. stupeň	42
14. Jazyková gramotnost	43
15. Školní družina a školní klub	47
16. Školní poradenské pracoviště	49
17. POPR	51
18. Další oblasti podpory	52
• Symetrická podpora a její udržitelnost – mentoři, lídři	52
• Podpora mladých a nových pedagogů	52
• Projekty EU	53
• Koordinátor inkluze	55
• ZŠ Kunratice a její místo v profesní komunitě	55
• Spolupráce s fakultami vzdělávajícími budoucí učitele	56
• Program Učitel naživo	56
• Akreditované programy pedagogů ZŠ Kunratice	58
19. Vyhodnocení pedagogického rozvoje školy a pedagogů	59
• Závěr	59

1. Úvod

Je tato zpráva dokladem, souborem důkazů ..., které dokládají, že motto inovace plníme?

Motto inovace PPRŠ:

- Učíme se rozumět dopadům výuky na učení dětí.
- Zjišťujeme, jaké jsou naše osobní teorie o výuce a učení, abychom je mohli znovu promyslet.
- Přicházíme na to, co bychom mohli dělat dále, aby se naše děti lépe učily.

V průběhu školního roku jsem byl zejména v roli ředitele školy tázán řadou lidí na ty či ony zkušenosti. Mnoho dotazů a rozhovorů se týkalo toho, co ovlivňuje a podporuje změnu, o kterou se pokoušíme ve škole. Velký vliv na změny ve škole má projekt „Pomáháme školám k úspěchu“. Svůj význam nesou s sebou však i další aktivity, které realizujeme a které ovlivňují rozvoj kantorských dovedností zaměřených na spolupráci pedagogů ... na porozumění tomu, co způsobuje naše pedagogická práce, jaký má dopad u učení dětí, na jejich vnitřní motivaci se učit, být zvědavý ...

Na úvod druhé evaluační zprávy jeden takový rozhovor připojuji.
Vít Beran, ředitel školy

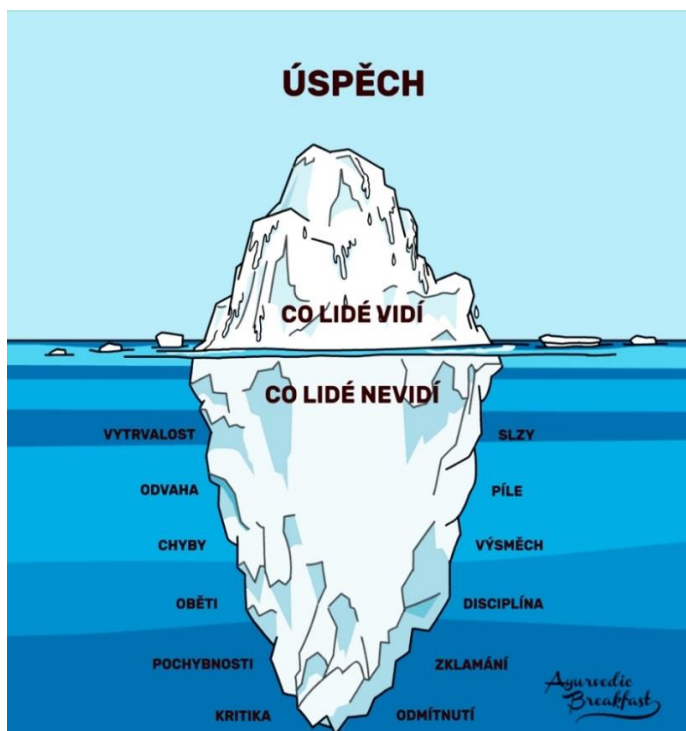
Čeho si na projektu *Pomáháme školám k úspěchu* nejvíce ceníte?

Nejvíce si cením zavedení systematické podpory. Toho, že na cestě projektem jsme si identifikovali **Kde jsme?**, získali povědomí o tom **Kam míříme?** a s podporou nejen pedagogické konzultantky, odborného týmu projektu a synergie spolupráce ve škole i mezi školami hledali cesty, **Jak dál?**, jak se k naší vizi přiblížíme. Při letošní návštěvě Finska, jsem si uvědomil, jak jsme se dostali daleko, jak díky podpoře ve škole zformovala učící se školní kultura ...

Jak jste se díky projektu *Pomáháme školám k úspěchu* profesně (popřípadě osobně) posunul/a?

Neuvěřitelně ... zejména odborně jsem vyzrál. Tím, že jsem ve vedoucí funkci, tak považuji za nejpodstatnější to, že jsem se naučil oddělovat vedení lidí od řízení, vytvářet prostor pro rozvoj lidí ve škole, jejich podporu ...

I díky synergii a vzájemnému učení v síti projektových a čtenářských škol mám možnost nejen o věcech více přemýšlet, ale jsem výrazně otevřenější spolupráci, sdílení, promýšlení ... s kolegy z jiných škol.

Jak je to s **EFEKTEM LEDOVCE** v naší škole a v dalších projektových školách? Jak jsou na tom další školy v ČR? Jak to zařídit, aby podobně jako ve Finsku vliv společnosti, výchovy v rodině ... podporoval to, co má podporovat vzdělávání dětí, jejich vnitřní motivaci pro jejich osobní rozvoj. Děkuji všem kolegům za jejich vytrvalost, odvahu, za to, že se nebojí chyb, že mají i pochybnosti, že kritiku neberou jako neúspěch, jsou ochotni učit se naplno ... Díky Vám. Vítek

V čem projekt *Pomáháme školám k úspěchu* proměňuje kulturu vaší školy?

Ve škole se podařilo vytvořit to, co hrdě nazývám učící se školní kulturu, postavenou na vzájemném učení, sdílení zkušeností, spolupráci a společném plánování a vyhodnocování ... (důkazy v PPRŠ). Mám radost z toho, že lidi ve škole se mají ... vlastně ... rádi.

Uvedené má vliv na spolupráci pedagogů, na jejich působení na žáky, na porozumění tomu, co jejich učení způsobuje. To vše má dopad také na jejich vnitřní motivaci pro svůj osobní rozvoj (POPR). Jsem rád, že uvedené se stalo normálním, prostě se to děje. To vše má samozřejmě dopad i na učení dětí a na jejich motivaci k učení.

Díky tomuto tvořivému kvasu pracujeme na novém ŠVP.

Co Vám v projektu *Pomáháme školám k úspěchu* chybí a proč? Co pro Vás v projektu naopak nebylo/není užitečné?

Ještě v zimě, jsem byl přesvědčen o tom, že v našem českém NESYSTÉMU vzniká malý a funkční SYSTÉM. Mrzí mě, že změny ve vedení Nadace i OPS mi opět potvrdily, že je i v našem projektu vše závislé na lidech, kteří buď rozumí tomu, co projekt, síť škol i jednotlivé školy potřebují, nebo tam nemají co dělat. Je vidět, že vše je stále příliš křehké. Mrzí mě, že kulturu učení, podpory, vedení, vzájemnosti ..., kterou se snažíme zavádět ve škole, nám ve školním roce 2018/2019 nemodeluje i svou činností více i vedení OPS. Snad nyní nastává změna a návrat k dobře budované stavbě.

Napadá Vás něco dalšího, co byste chtěli dodat nebo nám vzkázat?

Je velmi důležité myslet na udržitelnost zaváděných změn. Změna vyžaduje neustálou podporu, a to jak odbornou, tak lidskou, tak i prostorovou a finanční. Díky projektu jsme se obrovsky posunuli a naučili se mnoho. Jsem velice rád, že projekt má odborné vedení a tým odborníků, který nás podporuje. Jedná se o lidi, kteří jsou považováni, a to nejen v ČR, za lídry, odborníky. Je úžasné, že právě tyto autority jsou součástí projektu *Pomáháme školám k úspěchu*. Říká se, že kvality systému se poznají podle nejslabšího článku. Já si uvědomuji, že kvalita našeho projektu podporovaná každým jeho aktérem je zaručená jenom díky tomu, že nejkvalitnější články našeho projektového systému nás vedou. Jsou nám průvodci v našem uvažování, učení i růstu. Díky nim se kvalita našich pedagogických sborů vyrovnává, a tak se blížíme k vizi, která umožňuje, aby každý žák se učil naplno a s radostí, aby každý žák zažíval úspěch.

Na úvod zprávy připojuji také informaci o Reflektivní návštěvě.

*Milí návštěvníci reflektujícího setkání,
Milá projektová delegace,*

hodně jsme promýšleli, na co Vaši návštěvu zaměřit, aby nám pomohla v dalším rozvoji, a proto trochu formát, který jste si vyžádali, musíme změnit.

V současnosti tím, že tvoříme nový školní vzdělávací program, hledáme novou formu organizace vyučování z důvodu tvorby nového školního vzdělávacího programu a tím učíme hodně v blocích, zavádíme výuku CLIL, přemýšlíme o tom, jak více vést děti k tomu, aby si uvědomovaly souvislosti toho, o čem se učí...

Současně, jak jste si jistě přečetli v našem PPRŠ, máme ve škole založena tzv. „velká“ a „malá“ hnízda. Jedná se o to, že čtenářství, pisatelství a formativnímu hodnocení chceme věnovat výraznější pozornost. Byli bychom rádi, aby tyto oblasti postupovaly všim, co se ve škole děje a abychom jim rozuměli. Současně malá hnízda sledují buď zavádění nových forem a metod práce, nebo udržují v akčním stavu již zavedené.

Mezi novinky „malých hnízd“ patří projekt zapsaného ústavu Tereza „Učíme se venku“, který hodně navazuje i na badatelsky orientované učení. V některých třídách jsme zahájili výuku s podporou programu „Step by Step“ – „Začít spolu“. Dále hledáme cestu, jak zefektivnit výuku anglického jazyka, a zde se zdá, že nejefektivnější cestou bude zavedení metody CLIL.

Z tohoto důvodu jsme naplánovali na reflektivní návštěvu několik výukových bloků na druhou a třetí vyučovací hodinu, a to jak na prvním stupni, kde budeme propojovat v badatelské hodině ve II.C při párové výuce u Markéty Vokurkové a Ondřeje Šípa v rámci dne, kdy má třída v rámci „Učíme se venku“ badatelsky orientované vyučování.

Chceme Vás pozvat do jazykové skupiny I.C na lekci anglického jazyka Ivy Peštové (2.VH), která bude vedena jiným způsobem, než bývá ve školách tradičně. Uvažujeme o tom, jak proměnit výuku AJ v budoucích prvních a druhých třídách od nového školního roku. Do I.A (3.VH) Vás pozveme na párovou výuku Šárky Sobolové a Ivety Mánkové, v rámci které budou pracovat výukovou metodou, která pomáhá učitelkám a učitelům mluvit s dětmi o tématech, která se špatně vysvětlují, pomocí Panenky s osobností nebo-li Persona Dolls.

Pozveme Vás v rámci přírodovědného dne na blokovou výuku do sedmého ročníku, do badatelsky a čtenářsky orientovaných lekcí. V VII.C bude mít Jan Mazůrek blokovou výuku přírodopisu propojenou s učením venku. V VII.B Vás pozveme na blokovou výuku fyziky, kterou povede Jakub Zvěřina s asistentkou pedagoga Helenou Gerlickou a blokovou výuku přírodopisu v VII.A povede Helena Staňková.

Současně si dáváme objednávku i jako vedení školy. Jsme v projektu 8 let a zajímá nás, či lépe chceme se s Vámi poradit a dostat zpětnou vazbu na to, jak máme ve škole nastavené zavádění změn ve směru tvorby nového školního vzdělávacího programu. Zajímá nás, jak máme nastavený udržitelný rozvoj těchto změn. Chceme s Vámi diskutovat o tom, jak bychom směrem k udržitelnému rozvoji mohli více a efektivněji využívat těchto změn, odborného zázemí a synergií projektu.

Škola je zapojená z důvodu udržitelnosti i v dalších projektech. Jednak se jedná o naše zapojení do pražského hnízda Čtenářských škol a dále se jedná o projekty/programy jejichž nositelé je z.ú. TEREZA (EKOŠKOLA, GLOBE, Učíme se venku, Mistři kolegiální podpory ...), Učitel naživo a Ředitel naživo (jsme Tréninkovou školou, naši vybraní učitelé se stávají průvodci studentů při jejich praktickém výcviku, Olga je lektorkou průvodců, Vítek byl přizván do Expertní rady a oba se spolupodílí či spolupodíleli na vývoji programu), projekty financované ze zdrojů EU, MŠMT a MHMP – v současnosti se jedná o rozvojové programy (Výzva 20 a 37) podporující rozvoj vybavenost školy a ministerské a pražské Šablony (Výzva 29 - Podpora integrace žáků s OMJ na ZŠ Kunratice a ministerské Šablony II. - Podpora projektové výuky, CLIL, ICT gramotnosti a zvýšení personálních kapacit pro ZŠ Kunratice).

K tomuto se váže i to, že jsme fakultní školou UK v Praze, Pedagogické a Přírodovědecké fakulty UK a že máme akreditované vzdělávací programy.

To vše má dopad na rozvoj učitelské práce a zřejmě ve fázi udržitelné podpory z našeho projektu Pomáháme školám k úspěchu má podporovat další rozvoj toho, o co se ve škole snažíme. Je to tak, či není? ... toť otázka. Jak dál? Zajímalo by nás, jak vnímáte zapojení v těchto projektech, jak zapojení v těchto projektech podporuje rozvoj učitelských dovedností, učící se školní kulturu, a tedy má synergií k projektu Pomáháme školám k úspěchu.

Připojujeme časový rozpis návštěvy a těšíme se na setkání s Vámi.

8:00 – kávička s vedením školy

Od 8:50 do cca 10:40/45 – 2. a 3. VH bloková výuka –

Přání kolegů –

1. ročník – Iva Peštová 2.VH I. B a Šárka Sobolová a Iveta Mánková 3.VH I.C – obojí škola – Eva Lokšová
2. II.C – Učíme se venku – Markéta Vokurková a Ondřej Šíp – Kateřina Glosová
3. VII.A – přírodopis – Helena Staňková – škola – Jiřina Majerová
4. VII.B – fyzika – Jakub Zvěřina – škola – Hanka Košťálová nebo Šárka Míková
5. VII.C – přírodopis – Učíme se venku – Hanka Košťálová nebo Šárka Míková

Od 10: 55 (4.VH a část 5.VH) – rozbory (Hanko, učí se v celé škole, ale poprosíme kolegy, aby si vždy nějaký koutek v kabinetu, sborovně našli).

Oběd

... a od cca 14:15 do 16:15 zakázka vedení školy a rozhovor s vedením.

Tento den se v naší školní jídelně vaří – vyberte si:

Čtvrtek 4. 4.

polévka - Zeleninová s bulgurem (nalámaná celozrnná pšenice)

oběd 1 - Kuřecí ragú se zeleninou, těstoviny

oběd 2 - Ledový salát s pomeranči, vlašskými ořechy a parmazánem, vícezrnná houska

Prosím, dejte nám vědět, jaký oběd byste si chtěli vybrat.

S pozdravem a pěkným den přejí

Vítek a Jitka

P.S. Děti, na „Učíme se venku“ si vezměte teplé spodní prádlo a pláštěnku. ☺

Základní škola KUNRATICE

Fakultní škola Univerzity Karlovy v Praze, Pedagogické fakulty
Fakultní škola, Univerzity Karlovy v Praze, Přírodovědecké fakulty
Předškolní 420, 148 00 Praha 4 Kunratice

Mgr. Ing. Vít Beran, ředitel školy

Tel.: 261097211 - 2, mobil: 724370813, e-mail: vit.beran@zskunratice.cz, <http://www.zskunratice.cz> MČ Praha Kunratice

Pomáháme
školám
k úspěchu

5

Program reflektivní návštěvy v ZŠ Kunratice ve čtvrtek 4.4.2019

8:00 – kávačka s vedením školy

Od 8:50 do cca 10:40/45 – 2. a 3. VH bloková výuka –

Návštěvy v hodinách s přáním kolegů, koho z návštěvníků přijmout:

I. ročník – Iva Peštová 2.VH I.B a Šárka Sobolová a Iveta Mánková 3.VH I.C – obojí škola – Eva Lokšová

II.C – Učíme se venku – Markéta Vokurková a Ondřej Šíp – Kateřina Glosová

VII.A – přírodopis – Helena Staňková – škola – Jiřina Majerová

VII.B – fyzika – Jakub Zvěřina – škola – Hanka nebo Šárka

VII.C – přírodopis – Učíme se venku – Hanka nebo Šárka

Od 10: 55 (4.VH a část 5.VH) – rozbory.

Oběd

... a od cca 14:15 do 16:15 zakázka vedení školy a rozhovor s vedením.

Objednávka je zaměřena hledání cesty jak s výukou Aj a CLIL v prvním a druhé ročníku

Vyučující: Iva Peštová

Předmět: Angličtina, Matematika, Svět kolem nás (metoda CLIL) I. B

Téma: Domácí mazlíčci

Místo: I. B

Cíl:

1) Žáci ze společně sestaveného sloupcového grafu vyčtou 3 nejoblíbenější domácí mazlíčky.

2) Žáci konverzují na téma "oblíbený domácí mazlíček". Používají strukturu "What is your favourite pet?" "My favourite pet is..."

Použité metody: CLIL - propojení jazykové výuky a vyučovaného předmětu. Jazyk je prostředkem pro výuku vzdělávacího obsahu, a ten se naopak stává zdrojem pro výuku jazyků.

Důkaz učení:

Společně sestavený sloupcový graf oblíbenosti domácích mazlíčků.

Žáci si podle výsledků průzkumu zaznamenaných v grafu zapíší 3 nejoblíbenější mazlíčky na záznamový list.

Žáci si se spolužáky povídají o svých oblíbených mazlíčcích.

Objednávka je zaměřena na párovou výuku a dopad zvolené metody a rozvoj kompetencí dětí

Vyučující: Šárka Sobolová, Iveta Mánková

Předmět: Svět kolem nás I.C

Téma: Chudoba

Čas: 10:00 – 10:45

Místo: Kroužková družina a 1.C

Cíl: Žák představí jím vymyšlený způsob, jak by mohl pomoci dětem, kterým něco chybí.

Použité metody: rozhovor s panenkou Sárrou (metoda Persona Dolls), pozorování obrázků

Důkaz učení: Žák říká či píše, jak on sám pomůže dětem, kterým něco chybí.

Poznámka: 20 min bude probíhat rozhovor s panenkou Sárrou v kroužkové družině se Šárkou, 25 min bude probíhat diskuze nad obrázky v 1. C s Ivetou.

Objednávka je zaměřena na zařazení BOV a Učíme se venku do kurikula školy

Vyučující: Markéta Vokurková, Ondřej Šíp

Předmět: Svět kolem nás – prvouka II.C

Téma: Podle nosa poznáš kosa

Čas: 8:55 - 10:45

Místo: 2.VH učebna 2.C, 3.VH školní dvůr

Cíl: Žák si vysvětlí, že se živé organismy přizpůsobují svému prostředí a způsobu získávání potravy.

Použité metody: párová výuka, lekce BOV, práce s textem, učení venku

Důkaz učení: ve skupinách žáci tvoří badatelské otázky, formulují hypotézu, hypotézu ověří, tvoří další otázky. Hmatatelným důkazem bude vyplněný skupinový pracovní list. Každý žák na závěr odevzdá propustku, kde shrne důležité poznatky z lekce.

Objednávka ve všech sedmých třídách je zaměřena na efektivitu blokové výuky a její dopad na učení dětí. Tvoříme nový ŠVP s jinou organizací školního týdne/dne.

Vyučující: Helena Staňková

Předmět: Přírodopis VII.A

Téma: Orgány rostlin – květ, květenství

Čas: 2.-3. VH

Místo: učebna PŘ – 9. B

Cíl: Žák vysvětlí funkci květu a pojmenuje jeho jednotlivé části.

Použité metody: práce s textem – RWCT

Důkaz učení: vytvoření modelu květu či květenství s jeho popisem

Vyučující: Jakub Zvěřina, **asistentka pedagoga:** Helena Gerlická

Předmět: Fyzika VII.B

Téma: Závislost hustoty kapaliny na teplotě / kapilární jevy

Čas: 2.-3. VH

Místo: učebna Fy-Ch

Cíl: Žák vysvětlí princip fungování kapalinového teploměru, uvede příklady, kde se v přírodě projevuje závislost hustoty kapaliny na teplotě / žák vysvětlí pojem vztlínání (kapilární elevace), uvede příklady, kde se projevují kapilární jevy v přírodě

Použité metody: BOV, práce ve skupině

Důkaz učení: výroba funkčního teploměru, badatelský protokol, ústní ověření / badatelský protokol, ústní ověření

Vyučující: Jan Mazůrek

Předmět: Přírodopis VII.C

Téma: Úvod do botaniky - ekologie a životní podmínky rostlin

Čas: 8:55 - 10:45

Místo: Kunratický les / zámecký park (podle vývoje jarního aspektu)

Cíl: Žák vysvětlí, jaký dopad na růst rostlin v určeném rostlinném společenstvu mají jednotlivé základní životní podmínky.

Použité metody: práce s textem, pozorování v terénu, prvky BOV

Důkaz učení: Žáci sestaví myšlenkovou mapu, na které vyjádří vliv jednotlivých základních životních podmínek na růst rostlin v určeném rostlinném společenstvu.

Poznámka: Právo na změnu místa vyhrazeno s ohledem na vývoj jarního aspektu v lokalitě - upřesním :)

Zpráva: Reflektivní návštěva – Kunratice 4. 4. 2019

Zástupci projektu: Katka Glosová, Hana Košťálová (vedoucí návštěvy a autorka zápisu), Eva Lokšová, Jiřina Majerová, Šárka Miková

Za Nadaci KFF: Petra Dobešová

Za školu: Vít Beran, Jitka Kopáčová a navštívení vyučující (viz níže)

1 Zakázka školy

Zakázka 1

Škola intenzivně a současně dlouhodobě řeší, jaké podmínky je potřeba vytvořit na úrovni školy, aby podpořily smysluplnost výuky a učení, aby ji mohli vnímat žáci i vyučující a aby výuka vedla k dobrým výsledkům učení. Škola se zaměřuje na tři propojené výzvy:

- Pomocí blokové výuky vytvořit prostor pro učení v souvislostech v rámci předmětů i napříč předměty;
- pracovat nově s cíli učení tak, aby se vytěžil potenciál výuky ve větších celcích;
- získat zkušenosti a podklady pro inovaci ŠVP právě v duchu větší integrace kurikula.

Škola si přála získat zpětnou vazbu k efektivitě blokové výuky.

Zakázka 2

Škola uvažuje o organizační změně ve výuce AJ v prvním a druhém ročníku. Místo vymezených vyučovacích hodin uvažuje o zařazování „chvílek s angličtinou“ v situacích, kdy to bude pro děti přirozené setkání s jazykem. Inspirací je škole metoda CLIL (Content and Language Integrated Learning). Její hlavní předností je to, že děti se neučí jazyku pro nějaké vzdálené budoucí využití, ale jazyk využívají tady a teď – učí se vyjadřovat to, co přirozeně přináší nastalá situace. U malých dětí je potřeba dobře promyslet aplikaci tohoto jazykově přirozenějšího přístupu.

Škola si přála získat první zpětnou vazbu k záměru na rozpuštění angličtiny do chvílek s angličtinou v první s druhé třídě.

Zakázka 3

Škola z popudu samotných učitelů experimentuje s novým konceptem, který uvádí v život Tereza z.ú., a to s „učením venku“.

Škola si přála získat zpětnou vazbu na to, jak se daří propojovat na prvním stupni blokovou výuku a učení venku.

2 Závěry týmu PŠÚ

Zakázka 1

Vytváření příležitostí pro integraci vzdělávacích obsahů a pro dosahování náročnějších a hodnotnějších cílů učení prostřednictvím blokového vyučování považujeme za **jednoznačně užitečné**.

Ve shodě se školou vidíme v blocích tyto výhody:

- prostor pro vznik **učebního ponoru** zajištěného dostatečným časem na soustředěnou práci na určitém problému, tématu, otázce; včetně času pro překonávání problémů a pěstování **výdrže** a odolnosti při učení;
- možnost **konsolidovat a uzavírat učení v myslích dětí** – dobře naplánovaný blok dává dětem příležitost uzavřít si metakognitivně svoje učení (to souvisí s efektivitou výuky a učení);
- možnost připravovat takové učební příležitosti, v nichž mohou být **žáci aktivní**, skutečně si stanovit **vlastní cíle učení** (např. při BOV dobře postavenou hypotézou a otázkami), věnovat se experimentování, vlastní tvorbě apod. dostatečně do hloubky;
- možnost **propojovat v myslích dětí učivo ve funkční nadoborové celky** (př. propojení studovaného fyzikálního jevu s jeho výskytem v přirozeném světě se nemusí dít pouze na úrovni verbálně proklamativní, ale třeba aplikační nebo syntetické).

Navštívení učitelé pojmenovávali přínosy blokového systému, které sami vnímají. Efektivitu někteří hledají v této fázi zejména v tom, v čem bloková výuka usnadňuje práci jim samotným. Například (citují):

- lze připravit časově náročnější bloky s větším podílem vlastní práce žáka;
- lze se věnovat důkladnějšímu naplánování výuky na daný den, kdy proběhne 3x po sobě výuka v paralelkách téhož ročníku;
- lze operativně dělat změny v přípravě na základě první zkušenosti a pak druhé zkušenosti s odučením plánu (zde se mírně blížíme principu lesson study);

- všechny paralelky jsou stejně daleko v učivu – tím, že mají daný předmět všechny ve stejném dni, (ne)odpadá jim výuka všem stejně;
- lze připravit až 6hodinový projekt (zde je nutná domluva s ostatními vyučujícími; lze cca jednou za 6 týdnů).

Současně blokovou výuku – ve shodě se školou – považujeme za zdroj zásadních pedagogických výzev.

Efektivitu bychom rádi hledali v dopadu výuky na žáka. Podle odborného pohledu PŠÚ je třeba se ptát:

- Naučí se děti více / lépe v blocích než v kratších úsecích? Za jakých okolností?
- Naučí se více / lépe v celodenních projektech propojujících předměty? Za jakých okolností?
- Může jim to přinášet pocit uspokojení a radosti z vykonané práce a dosažených výsledků?

Teoreticky odpovídáme ano.

Předpokládá to zvládnutí **plánovacích** i **vyhodnocovacích** profesních dovedností v první řadě na straně učitele lépe než při kratších úsecích výuky.

Přechod na blokovou výuku vyžaduje důkladnější způsob plánování než výuka ve 45minutovkách. Jako ideální se nám jeví tzv. **plánování pozpátku** (PP) v propojení s **formativním hodnocením** anebo **BCPU**, byť i v redukované, ale stále funkční podobě. Užitečné zjednodušení plánování pozpátku spočívá v tom, že se učitel pokouší iteračním způsobem vyladit plán lekce tak, aby mu dohromady seděly **cíle – důkazy o učení (popř. s kritérii úspěchu) – aktivity jako takové – a sled aktivit**.

V některých hodinách jsme viděli, že učitelé pokročile přemýšlejí o tom, jaké příležitosti k učení pro žáky připravit, aby se mohli přibližovat k cílům svého učení (cíle – důkazy o učení – **činnosti žáků**). Učitelé hledají cesty, jak zařizovat, aby žáci mohli být ve svém učení angažovanější a tím za ně přebírat zodpovědnost. Učitelé se pokoušeli připojovat žáky k učení prostřednictvím evokačních aktivit; někteří však evokaci nevyužívají k tomu, aby si žáci ke svému učení mohli klást otázky a v průběhu svého učení pak na ně hledat odpovědi. Učitelé žákům umožňují pracovat skrze různé způsoby aktivní práce s textem a přemýšlejí o tom, jaké reflektivní činnosti mohou žákům nejvíce pomoci, aby se ohlédli za tím, co nového se naučili, a mohli si to po svém zařadit do své poznávací struktury v mysli. Někteří učitelé s námi sdíleli, že přemýšlejí o tom, jak lépe naplánovat výuku a učení dětí tak, aby se do limitovaného času vešly i činnosti žáků, které jim umožňují přemýšlet seshora o jejich učení (co a jak jsem se naučil, co mi nejvíce pomáhalo, v čem se ještě potřebuji posunout a jakou pomoc pro to potřebuji apod. – metakognice).

Během výuky a pak po výuce bezpodmínečně potřebuje učitel **vyhodnotit učení dětí** z dostupných zdrojů a dat: typicky jsou to materializované dětské výstupy, ideálně ve spojení s epizodickými záznamy, které si dělá učitel (nebo párový učitel či poučený asistent) při naslouchání žákům a pozorování toho, co při učení činí. Pokud je možné, že se ke zdrojům přidá také videonahrávka (zaměřená na děti, ne na učitele, popřípadě na interakci učitele s dětmi), může to hodně pomáhat. (Rozumíme tomu, že tohle je „nice to have“ a také tomu, že na pořádné vyhodnocení nemá učitel čas po každém bloku – ale to vůbec nevádí. Je lepší dělat to, co se nám do životního rozvrhu nějak vejde, než nedělat nic nebo se uštvat.)

Následné **vyhodnocování úspěchu výuky** (tedy jejího dopadu na učení dětí) začíná zásadně od dostupných informací o učení dětí /dítěte v reflektovaném vyučovacím bloku nebo projektu. V dalším kroku pak učitel pátrá po tom, co a nakolik v jeho výuce pomohlo dětem v učení, případně kterým dětem to pomohlo a kterým ne.

S vyhodnocováním dětských výkonů i s navazujícím vyhodnocením výuky (a pak s dalšími kroky dle BCPU, jimiž jsou určení učebních potřeb dětí a případně i učebních potřeb učitele) učitel potřebuje hojně pomoci. Tu v ZŠ Kunratice již má. Existující **triády** či **hnízda** se mohou na pravidelných schůzkách (vynikající!) věnovat právě tomu, aby se v dobře zaměřených diskusích sblížovaly pohledy učitelů na to, co je kvalita v dětském výkonu vzhledem k cíli učení na jedné straně a aktuálním učebním potřebám dítěte na straně druhé.

Triády či hnízda pracují na úrovni společného učení. To může akcelarovat, dostane-li se učitelům čas od času podpory od někoho, koho můžeme nazvat „**kritickým přítelem**“, **kteří je současně odborníkem** právě na to, o čem výše hovoříme. Odborník nemusí pracovat přímo s hnízdy (triádami), ale může nabídnout inspiračně korektivní blok pro větší skupiny vyučujících. Každopádně by asi bylo přínosem, aby učitelé některých aprobací měli možnost spolupráce s kritickým přítelem, který propojuje porozumění plánování pozpátku, formativní hodnocení a BCPU s porozuměním oboru.

Zakázku pátrající po efektivitě blokové výuky považujeme samu o sobě za velmi vespělou, zejména ve chvíli, kdy je bloková výuka ve fázi ověřování, hledání. Jeví se nám ale jako jednoznačné, že jinak než dotazováním se na efektivitu (tedy vlastně tázáním se po naplnění smyslu takové změny) nemá význam o úspěchu či neúspěchu blokové výuky uvažovat. Současně jsme si vědomi obrovského nároku, který

tento přístup na všechny zúčastněné klade. Jsme rádi a děkujeme, že aspoň zpovzdálí můžeme být svědky tohoto vzrušujícího procesu.

Zakázka 2

Chvilky s angličtinou jako takové se nám jeví jako dobrý nápad. Nikdo z členů delegace PŠÚ ale není expert na výuku AJ u malých dětí. Doporučili bychom konzultaci s Gábinou Klečkovou, která pro nás představuje excelentní expertku pro výuku AJ a je škoda ji nevyužít.

Zakázka 3

Učení venku v podání pozorovaných pedagogů jeví jako vynikající. Zejména byla patrná naprostá důvěra v práci žáků a v jejich samostatnost. Učitelé sledovali práci, pomáhali dětem, ale nechali jim velký díl svobody a samostatnosti. Pracovní atmosféra, kooperace – role. Děti tvořily otázky a z otázek hypotézu – jak náš pták využívá tvaru zobáku. Bylo zavedeno parkoviště otázek. Učení venku bylo využito k tomu, aby děti mohly vlastní prací ověřovat hypotézu. (Vyzkoušely si, jak pták může nástroje = tvar zobáku, použít). Výuka byla náročná na přípravu i provedení. Gró = důvěra, optimismus; vážnost je všem argumentům. Druháci prováděli vědu. Vyučující je velmi pozitivně pořád vraceli k bádání – upozorňovali je vedením, ne direktivně.

Spojení práce ve třídě s učením venku považujeme ve verzi, kterou jsme mohli pozorovat, za velmi dobře zvládnuté a také přínosné.

3. Program reflektivní návštěvy v ZŠ Kunratice ve čtvrtek 4.4.2019

8:00 – kávačka s vedením školy

Od 8:50 do cca 10:40/45 – 2. a 3. VH bloková výuka –

Návštěvy v hodinách s přáním kolegů, koho z návštěvníků přijmout:

I. ročník – Iva Peštová 2.VH I. B a Šárka Sobolová a Iveta Mánková 3.VH I.C – obojí škola – E. Lokšová

II.C – Učíme se venku – Markéta Vokurková a Ondřej Šíp – Kateřina Glosová

VII.A – přírodopis – Helena Staňková – škola – Jiřina Majerová

VII.B – fyzika – Jakub Zvěřina – škola – Hanka nebo Šárka

VII.C – přírodopis – Učíme se venku – Hanka nebo Šárka

Od 10: 55 (4.VH a část 5.VH) – rozbory.

Oběd (12.00 – 12.45)

14:15 do 16:15 zakázka vedení školy a rozhovor s vedením.

Objednávky viz program výše.

Tento školní rok, zřejmě i díky tomu, co vše děláme, byl neuvěřitelně „rychlý“. Opět několik dokladů toho, co se ve škole děje.

Ahoj kolegyně a kolegové,

jednak bych rád poděkoval za neuvěřitelnou přípravu, průběh obou návštěv tohoto týdne. Návštěva z Hradce Králové byla nadšena, a i vy sami jste ji reflektovali jako příjemnou a dnešní Reflektivní setkání, si s Jitkou myslíme, že bylo také úspěšné a pro nás i vedení projektu inspirativní.

V pondělí nás navštíví pan senátor a prezidentský kandidát profesor Jiří Drahoš. Přijede do školy kolem 10:00 hodin.

Setká se s vedením školy a paní starostkou, půjde se podívat po škole, kdy nakoukneme do Vašich hodin konec 3. a 4. vyučovací hodinu (opravdu nakoukneme - **pokud nás chcete někdo k sobě pozvat na delší část vyučování, prosím, dejte mi nejpozději v pondělí ráno vědět**), možná se u nás i naobědvá a setká se s vybranými zástupci tříd. Prosím, od 3. do 9. tříd projednejte na třídnické hodině, kdo bude třídu reprezentovat, na co se má zeptat ...

Ráno se krátce sejdu a poradím i s předsedy a místopředsedy tříd. Beseda s panem profesorem začne kolem 12:15 - místo upřesníme, asi MU. Kdo z dospěláků budete chtít a současně budete mít volno či se dohodnete mezi sebou a vysuplujete se, tak jste jistě vítáni také. Pan profesor je velmi příjemný člověk.

Moc díky.

Pěkný večer, den či víkend.

Vítek

Namátkou z akcí od ledna 2019:

Navštívili nás kolegové z partnerských projektových škol z Písku, Ostašova a Mostu. Do výuky i na seznámení se se školou a její kulturou a kurikulem jsme přijali i tento rok mnoho pedagogů, studentů i zahraničních návštěv. Jejich statistiky raději nevedeme.

Zastoupení jsme měli na čtenářských setkáních a dalších oborových setkání sítě našich škol. Vedení školy se účastnilo „SVĚTLAN“, setkání vedení projektových škol a vedení projektu.

Dubnový Týden Země byl dokladem nejen ekologického nasměrování naší školy, ale zejména skvělé souhry velkého týmu pedagogů a lídrovského nadhledu Honzy Mazúrka. Týden Země vyvrcholil i skvělým happeningem, kterého se zúčastnil i kulturní atašé amerického velvyslanectví. Tento projekt měl nejen plánovací přípravu, ale připravit se museli i třídy a jejich učitelé. Například třídy 5. A, 5. B, 5. C, 5. D a 2. C v rámci přípravy na Den Země vytvořily projekt na osázení školní zahrady.

Když se do filtru tohoto pololetí zadá do „exelovské“ tabulky s přehledem všech akcí klíčový termín „DVPP“, vyběhne 109 řádků, které představují cca 600 až 750 hodin vzdělávání. K tomuto počtu můžeme připojit i čtyři studijní pobyty ve Finsku.

Honza s Markétou Vokurkovou se svými Globe týmy reprezentovali školu na celostátním setkání Globe game v Kadani.

Tradičním školním projektem jsou Oborové dny na II. stupni školy a Projektové dny na I. stupni školy. Jaký je výčet akcí z plánu školy k Oborovým dnům?

- 🌸 SETKÁNÍ K OBOROVÝM DNŮM - příprava
- 🌸 PŘEDSTAVENÍ OBOROVÝCH DNŮ
- 🌸 ZÁŽITKOVÝ OBOROVÝ DEN
- 🌸 Konzultace k OD - Ohlédnutí za 1. zážitkovým oborovým dnem
- 🌸 ZÁŽITKOVÝ OBOROVÝ DEN
- 🌸 Konzultace k OD - Ohlédnutí za 2. zážitkovým oborovým dnem
- 🌸 ZÁŽITKOVÝ OBOROVÝ DEN
- 🌸 Oborový den - tvorba produktů pro Festival OD na Zahradní slavnosti
- 🌸 Oborová konzultace - odevzdání ohlédnutí za 3. OD
- 🌸 6.-9. ročník Konzultace k oborovým dnům
- 🌸 Oborová konzultace - konzultace před 4. OD - tvorbou produktů
- 🌸 Závěrečný oborový den - prezentace v rámci oborů
- 🌸 9. A,B Psaní oborových prací
- 🌸 SETKÁNÍ K OBOROVÝM DNŮM - vyhodnocení
- 🌸 Prezentace výstupů oborových dnů na Zahradní slavnosti.

Na celé škole bylo realizováno množství výukových projektů, a to jak ve vazbě na jednotlivé cíle učení a předměty, tak na velká témata a integraci předmětů. Mnoho výukových programů probíhalo mimo školu: Toulcův dvůr, Tereza z.ú., pražská a říčanská muzea, divadla, památky... plavecký bazén „Zelený pruh“. O učení venku hovoříme dále v evaluační zprávě.

Cíleně se věnujeme již tradičně i žákům devátých tříd přípravou na přijímací zkoušky v rámci seminářů a týdenního „Šroťáku“.

V plánu školy nalezneme i tradiční spaní ve škole, které si i tento rok vyzkoušela většina tříd. Pravidelné „třídnické hodiny“, Dny třídy a akce tříd dokládají práci třídních učitelů. Sem by patřily i další školní tradice a rituály. Mezi ně patří programy na závěr školní docházky do základní školy pro žáky devátých tříd – Ples deváťáků, Magisterské práce a jejich prezentace i s tím související ocenění, Loučení deváťáků, Poslední zvonění, Společný oběd se zaměstnanci školy.

V rámci školní žákovské demokracie nesmíme opomenout i pravidelnou práci tří skupin: Ekoparlamentu, Předsedů a Stravovacího výboru.

Celou řadou programů podporovala rozvoj čtenářských dovedností našich žáků i školní knihovna. Své aktivity prezentovala Čtenářským klubem pro prvňáčky, pravidelnými akcemi ve školní knihovně jako i každodenním otevřením – knihovna, studovna...

Z akcí ve školní knihovně:

Slavnostní otevření knihovny v novém školním roce Tři klíče k tajemství pro 2. - 4. třídy Co si vyprávějí andělé? ČAJOVÝ DÝCHÁNEK JEŽÍŠEK V KNIHOVNĚ Kouzelná duha	Skládání z knih pro 3. - 6. třídy Vesmírná mise Jahodový koktejl - akce knihovny pro přihlášené recitátory Prodejní výstava knih VELKÁ KNIŽNÍ ZÁHADA Noční rozlučka

Při zadání hesla prevence se objeví 56 programů. Převážně se jedná o primární prevenci a další programy, které jsou plánovány v souladu s Minimálním preventivním programem pro všechny žáky školy. V seznamu se objevují: Biopsychosociální model zdraví, Preventivní blok, Multikulturalita a Beseda s Policií ČR...

Školní rok provází i řada pobytových akcí. Již tradiční výběrový Studijní a poznávací zájezd do Velké Británie, Týden sportů, turistiky a objevů pro všechny žáky školy tento rok doplnila i Expedice Banát 2019. Opět jsme běželi charitativní běh Run and Help. Celá škola jsme jsme uběhli celkem 5933 koleček, což je 2966,5 km ... tedy jako kdybychom z Prahy doběhli ve štafetovém běhu až do Gibraltaru. Současně vyběhali jsme 241.744,- Kč. (viz texty níže)

Program školy doprovází i mnoho komunitních programů, sportovních akcí, vzdělávacích konferencí. ZŠ Kunratice je pro tyto aktivity dobrou adresou.

Jistě jsem neuvedl vše. I tento výčet je dokladem toho, jak ve škole fungujeme. Jak myslíme na svůj rozvoj a pedagogickou práci propojujeme s promyšleným aktivním učením. Doklady tohoto jsou uvedeny dále v textu.

Děkuji všem v naší kunratické škole.

Děkuji všem za podporu v našem úsilí.

Vít Beran, ředitel školy

Články, které vyšly v Kunratickém zpravodaji.

Run and Help

V pátek 31. května se v zámeckém parku pod záštitou ZŠ Kunratice a Konta bariéry běžel charitativní běh Run and Help, který měl za cíl vybrat peníze na různé podpůrné pomůcky pro dvouletou Madlenku (například speciální autosedačka), dceru naší bývalé paní učitelky Markéty Novákové - Endlové. Druhým příjemcem našich darů je devatenáctiletý Lukáš, který potřebuje pomoc se zaplacením rehabilitace.

Peníze se nám daří vybrat především díky pomoci sponzorů. Ty si každý žák domluvil před během, a za úkol mají přispět určitou finanční částku za každé uběhnuté kolečko. Pokud tedy žák zaběhl 10 koleček, sponzor daroval 10x částku, kterou přislíbil před během za uběhnuté kolečko (cca 500 metrů).

Tímto bychom chtěli poděkovat všem běžcům, sponzorům i organizátorům za výborné dopoledne strávené v parku za účelem pomoci ostatním.

David Čížek, 9.A

Anglie 2019

V týdnu od 18. do 24. května se někteří žáci osmých a devátých tříd naší školy a spřátelené školy v Březnici zúčastnili naučného výletu do jihozápadní Anglie a Walesu. Jeho cílem bylo poznat místní lidi, kulturu a prostředí, stejně tak jako procvičení našich znalostí anglického jazyka. Byli jsme se podívat

například na katedrálu ve městě Wells, v Cardiffském přístavu nebo v národním parku Exmoor, kde jsme se projeli historickou lanovkou Cliff Railway. Večer jsme se vždy vrátili do našich hostitelských rodin, kde se o nás starali rodilí Britové. Cestou tam a zpátky jsme viděli spoustu zajímavých věcí, většina z nás také poprvé jela Eurotunelem a trajektem.

Z výletu si odnášíme spoustu suvenýrů, fotek i informací, ale v první řadě jsme ale nabyli spoustu nezapomenutelných zážitků.

David Čížek, 9.A

Žáci ZŠ Kunratice navštívili Banát

Český Banát v Rumunsku je místo s jedinečnou přírodou, milými lidmi a nepřenositelnou atmosférou. I proto je heslo organizátorů výletů do těchto krajin -Banát se musí zažít-. Někteří žáci z druhého stupně ZŠ Kunratice se rozhodli prozkoumat místo, kde doposud žijí naši krajané a kde se tak trochu zastavil čas. „K našemu překvapení jsme byli ubytováni u zdejších obyvatel. Večeře byla výborná. Měli jsme zeleninovou polévku, sarmále (ne naposled) a ovocný koláč a roládu,“ vzpomíná jedna účastnice v deníčku, který si děti vedly. První dny jsme putovali od vesnice k vesnici, spali každý den jinde. „Když jsme dorazili do Gerniku, tak jsme si ve výběhu pro krávy postavili stany. V noci přšelo, tak nám nateklo dovnitř,“ lamentovaly obyvatelky jednoho stanu. V Banátu je těžké najít ve zvlněné krajině kousek rovinky. Všechny naše přesuny byly fyzicky náročné, v průměru jsme denně ušli kolem patnácti kilometrů. Avšak věnovali jsme se i místní kulturní rozmanitosti. Navštívili jsme školu, muzeum, staré rozpadlé lázeňské město i funkční lázně s termálními prameny. **-Banát se musí zažít-**

Kateřina Matoušová

2. Cesta projektem „POMÁHÁME ŠKOLÁM K ÚSPĚCHU“

Tato zpráva je dokladem, jak probíhala druhá polovina školního roku 2018/2019. Tu první, která reagovala na inovaci PPRŠ pro tento rok, jste si mohli přečíst již na jaře. Vše najdete i [na webu školy](#).

3. Udržitelnost nastavené podpory...

... je možná jen díky synergii všech dalších aktivit a projektů k tomu, co je nastavované projektem „Pomáháme školám k úspěchu“. Jedná se o plánovanou činnost směřující k vizi školy.

Zodpovědnost - Vít Beran

4. Inovace PPRŠ pro školní rok 2018/2019

Inovace vychází z našich zkušeností a z vědomí KDE JSME? KAM MÍŘÍME? a dále z tezí a dokumentů projektu Pomáháme školám k úspěchu a z dalšího, co bylo popisováno v inovaci PPRŠ pro tento školní rok. Dále uvádíme evaluaci jednotlivých kapitol.

5. Čtenářská gramotnost

CÍL

Ověřujeme, zda námi nalezené důkazy o učení žáků dokládají jak jejich učení, tak na dosažení toho, co jsme plánovali jako cíl učení.

CESTA

Konkretizace cílového stavu (žáků) pro tento školní rok a danou oblast

V odborných předmětech ověřujeme, jaké dopady na žáky mají čtenářské lekce s autentickými texty.

Akční plán = cesta, jak toho chceme dosáhnout

V rámci oblasti vytváříme čtenářské lekce s čtenářským cílem pro odborné předměty, které následně podrobíme reflexi ve skupině. Skupina je vnitřně dále rozdělena dle zkušeností, což nám umožňuje prohloubení profesních dovedností méně zkušených kolegů. Každý učitel ve skupině plánuje, realizuje, reflektuje čtenářskou lekci. K plánování využívá zkušenosti kolegů, školní knihovnu a odborné publikace, které poskytuje garant skupiny. K realizaci lekce si může přizvat jiného kolegu z oblasti. Pro reflexi využívá badatelský cyklus učení a kritického přítele z řad kolegů v oblasti. Školní knihovna slouží jako jeden ze zdrojů autentických textů.

Důkaz cílového stavu = dopad učitelovy práce

Čtenářská lekce s čtenářským cílem pro odborný předmět opatřená komentářem dalších dvou kolegů.

EVALUACE čtenářská gramotnost

Rozdělení interní skupiny – dle zkušeností:

- Eliška Nováková, Veronika Valínová, Vít Beran
- Káťa Matoušová, Petra Bejdová, Jakub Svatoš
- Michal Střítežský, Tom Tychtl, Petra Wernischová, Anna Rambousková

1. *Vyhodnoťte, jak se Vám podařilo naplnit cíl?*

Zpočátku roku probíhaly pravidelné schůzky členů čtenářské skupiny. Mapovali jsme naše potřeby, vytvářeli plán rozvoje čtenářství na letošní školní rok. Vznikaly čtenářské lekce s odborným přesahem, které jsme podle plánu představovali skupině a společně analyzovali.

2. *Co tomu případně bránilo, co se změnilo, co se povedlo?*

Povedlo se nastartovat spolupráci v rámci Čtenářských škol, zúčastnili jsme se setkání čtenářských škol v rámci sdílení PŠU a proběhlo i první setkání čtenářských škol v ZŠ Kunratice a setkání Prožitkového a Oborového čtení. Uvnitř školy se nedařilo zorganizovat užší spolupráci v rámci některé třídy z důvodu časové vytíženosti. Jiné trojice se ale v hodinách navštívily a společně lekce analyzovaly i mimo pravidelné hnízdění.

3. *Doložte naplnění cíle na konkrétních důkazech/příkladech?*

Vznik několika čtenářských lekcí s čtenářským i oborovým cílem, vzájemná návštěva ve vyučovacích hodinách, komentáře k vypracované přípravě, spolupráce s kolegy napříč školou, videozáznam z některých lekcí

4. *O čem uvažujete v plánování na příští rok?*

- spolupráce v rámci Čtenářských škol – plánované setkání v Open Gate a ZŠ Šeberov.
- otevřené hodiny, případně Lesson Study.
- práci s cíli - stanovování a formulaci
- společné analýzy čtenářských lekcí – pokračování
- společná analýza žakovských důkazů o učení
- dlouhodobý záměr - zpracované lekce a vhodné texty více systematicky sdílet napříč sborovnou

... a na závěr této kapitoly. Byli jsme přizváni do „klubu“ Čtenářských škol. Moc si tohoto členství vážíme. A jak vše začalo ve škole? Pravidelným scházením, návštěvou hostů i účastí na setkání čtenářských škol.

Velké ocenění si zaslouží Kateřina Matoušová, lídr týmu.

Pozvánka na setkání čtenářských škol PŠÚ dne 11. 4. 2019

Vážení a milí kolegové a kolegyně,

ráda bych Vás jménem čtenářského týmu ze ZŠ Kunratice pozvala na první návštěvu školy. V dopoledních hodinách nabízíme vyučovací hodiny zaměřené na čtení v oboru, což je i naše čtenářská oblast, které se letos věnujeme, dále dílny čtení a párovou výuku v dílně čtení. (viz níže).

Prosím Vás, abyste se rozhodli, která vyučovací hodina by pro vás byla zajímavá a přínosná. Do hodiny pak pro udržení bezpečného prostředí žáků i učitelů přijímáme maximálně čtyři návštěvy.

Každý učitel si s vámi individuálně domluví zakázku, co by si přál, abyste ve výuce sledovali. Část odpoledního setkání bude věnována právě reflexi zhlédnutého.

Po návštěvě v hodinách půjdeme společně na oběd do naší jídelny, kterou si návštěvy chválí, tak snad i tentokrát bude něco dobrého, abychom nabrali sílu na odpolední program.

Odpoledne od 14:00 h bude následovat společná reflexe zhlédnutého.

Další program záleží čistě na nás. Kunratickou skupinu by zajímaly lekce v odborných předmětech s čtenářskými i oborovými cíli, jejich provázanost. Dále nás zajímá, jaké texty se vám osvědčily a kde berete inspiraci.

Kateřina Matoušová – 6. C, 8:55 – 9:40 v učebně D-Voz, čtenářská lekce v dějepise

zakázka: Provázanost čtenářského a oborového cíle

Tom Tychtl – 6. B, 10:00 – 10:45, v učebně MaZe, dílna čtení a párová výuka

zakázka:

Veronika Valínová – 9. B, 8:00 – 8:45 v učebně Čj2, dílna čtení

zakázka:

Eliška Bartůňková – 2. A, 10:00 – 10:45, pavilon A, dílna čtení

Zakázka:

Jana Kopecká – 3. A, 10:55 – 11:40, pavilon A, dílna čtení zaměřená na průzkum čtenářského chování

Zakázka:

Jakub Svatoš - 4. B, 8:00 – 8:45, hlavní budova, dílna čtení

Tým se nejen pravidelně schází, ale v silném složení jsme se účastnili setkání čtenářských škol, přijali jsme své kolegy ze ZŠ Open Gate a ZŠ Šeberov a v rozšířením týmu jedeme i na letní čtenářskou školu.

TÝM

Kateřina Matoušová, Eliška Nováková, Veronika Valínová, Vít Beran, Petra Bejdová, Jakub Svatoš, Michal Střítežský, Tom Tychtl, Petra Wernischová, Anna Rambousková

6. Pisatelské dovednosti

CÍL

Ověřujeme, zda námi nalezené důkazy o učení žáků dokládají jak jejich učení, tak na dosažení toho, co jsme plánovali jako cíl učení.

CESTA

Konkrétnizace cílového stavu (žáků) pro tento školní rok a danou oblast

V tomto školním roce se soustředíme na rozvoj komunikační samostatnosti a sebejistoty žáků. Tím budeme v pro žáky bezpečném prostředí vytvářet kladný vztah k tvůrčímu psaní.

Akční plán = cesta, jak toho chceme dosáhnout

- zavedení pravidelných Dílen psaní;
- vzájemné návštěvy Dílen psaní;
- vzájemné sdílení nad možnostmi práce v Dílnách psaní;
- cílené vytvoření kritérií hodnocení jako prostředku pro podávání zpětné vazby žák-žák;
- nákup odborné literatury o tvořivém psaní pro sebevzdělávání;
- využití inspirace ze seminářů tvořivého psaní Katky Šafránkové;
- závěrečné setkání ke konci školního roku s vyhodnocením;

Důkaz cílového stavu = dopad učitelovy práce

Učitelé čtvrtých a pátých tříd realizují pravidelně dílny psaní.
Žáci hodnotí Dílnu psaní jako příjemnou a užitečnou.

EVALUACE pisatelské dovednosti

V tomto školním roce jsme se soustředili na rozvoj komunikační samostatnosti a sebejistoty žáků. Tím jsme se snažili pro žáky v bezpečném prostředí vytvářet kladný vztah k tvůrčímu psaní.

1. Vyhodnoťte, jak se Vám podařilo naplnit cíl? Na 75%		
2. Co tomu případně bránilo, co se změnilo, co se povedlo?		
bránilo: čas 	změnilo: přibyl jistější vhled do tématu 	povedlo: efektivně trávit čas v hnízdě viz níže
3. Doložte naplnění cíle na konkrétních důkazech/příkladech? <i>Reflexe akčního plánu</i>		
a) zavedení pravidelných Dílen psaní;	ve dvou třídách 3x týdně, v jedné třídě 1x týdně, v některých pátých ročnících tvůrčí psaní obětováno vinou psaní bakalářské práce	
b) vzájemné návštěvy Dílen psaní.	Návštěvy neprobíhají, i když učitelé chtějí navštěvovat buď minilekce (část hodiny), nebo celé hodiny.	

<p>c) vzájemné sdílení nad možností práce v Dílnách psaní;</p>	<ul style="list-style-type: none"> 🌸 Proběhla tři setkání, učitelé je vnímají jako užitečná. Poskytovali jsme si inspiraci. Nové nápady a témata pro diskusi byla: 🌸 Jak stíhat opravit všechny příběhy? – Opravujeme pouze část příběhu. 🌸 Jak moc trvat na dodržování mapy příběhu? – Zatím necháváme dětem volnost, ne vždy děti podle mapy příběhu postupují a zároveň je příběh kvalitní. 🌸 Jak způsobit, aby se dílny psaní nestaly pro děti rutinou? – intenzivní dílny psaní ob měsíc – září ano, říjen ne, listopad ano...; vzájemné návštěvy v ročníku i mimo ročník 🌸 Jak získávat stále nové nápady? – inspirace od kolegů, zejména na „setkání hnízda“; karty Cesta životem, Příběhostroj, Píšeme příběh Šafránková, „čtenářské karty“ 🌸 Jak prezentovat příběhy? – čtení ve dvojici, před třídou, proti zdi, besídka s rodiči, jiná třída, Čteme si navzájem, publikace (almanach) 🌸 Kolik příběhů po dětech chtít? – Zatím v hnízdu nepanuje shoda.
<p>d) cílené vytvoření kritérií hodnocení jako prostředku pro podávání zpětné vazby žák-žák;</p>	<ul style="list-style-type: none"> 🌸 Vytvořeno, ověřeno, používáme, v různých ročnících různé obměny.
<p>e) nákup odborné literatury o tvořivém psaní pro sebevzdělávání</p>	<ul style="list-style-type: none"> 🌸 Příběhostroj, karty Cesta životem, Píšeme příběh (Šafrán), karty Dixit
<p>f) využití inspirace ze seminářů tvořivého psaní Katky Šafránkové</p>	<ul style="list-style-type: none"> 🌸 Realizovali jsme lekci Slon, Vesmír, T-A-Z cukrárna, Popis fotografie, - spíše forma hodin slohu. 🌸 Návštěvu novinářky Adély Sauerové vnímáme jako velmi prospěšnou. Inspirovala nás forma zpětné vazby, kterou nám představila. Zapsali jsme si i kritéria, která lze v příběhu sledovat, ukazovali jsme si indikátory na konkrétních textech. Potvrdili jsme si to, že je důležité neznámkovat a hodnotit slovně, zejména pozitivně.
<p>4. O čem uvažujete v plánování na příští rok?</p>	
<ul style="list-style-type: none"> 🌸 Střídání měsíců s dílnou a bez dílny psaní 🌸 Udržet členy skupiny i přes to, že se rozejdeme ročníkově (1. třídy + 5. třídy) 🌸 Nasbírat minilekce či lekce zaměřené na rozvoj kreativity a získání nápadu pro příběh. 	

Role v týmu a odpovědnost za to, že cílový stav nastane: učitelé českého jazyka prvního a druhého stupně. Karin Vašátová, Michaela Hovorková, Karel Čapek, Markéta Hůrková, Radim Mikulěnka, Jakub Svatoš, Zdeňka Dudová, Tereza Olšinová

Redaktor – zpravodaj týmu: Mgr. Zdeňka Dudová

7. Formativní hodnocení

CÍL

Ověřujeme, zda námi nalezené důkazy o učení žáků dokládají jak jejich učení, tak na dosažení toho, co jsme plánovali jako cíl učení.

CESTA

 Konkretizace cílového stavu (žáků) pro tento školní rok a danou oblast

Prostřednictvím formativního hodnocení žák přebírá zodpovědnost za své učení a za svůj úspěch.

CÍLE

- Strategie 1: Učitel si stanovuje cíle hodiny, které navazují na výstupy žáků z předchozích hodin.
- Strategie 2: Učitel volí techniky formativního hodnocení, které aktivizují většinu žáků ve třídě.
- Strategie 3: Učitel průběžně poskytuje žákům konkrétní popisnou zpětnou vazbu.
- Strategie 4: Učitel využívá kooperativní formy výuky k vzájemnému učení žáků.
- Strategie 5: Učitel i žáci vnímají chybu jako nástroj pro své další učení.

 Akční plán = cesta, jak toho chceme dosáhnout

CESTA

- Zmapujeme, kde jsme – co již ve svých hodinách děláme
- Pomocí plánovacího formuláře se zaměříme na vybrané techniky FH, které budeme do výuky postupně zavádět a na pravidelných setkáních budeme reflektovat své zkušenosti

 Důkaz cílového stavu = dopad učitelovy práce

Aktivizace většiny žáků a postupné přecházení od sumativního hodnocení k hodnocení ve formativní roli.

EVALUACE formativní hodnocení

Různé strategie formativního hodnocení využívá většina pedagogů naší školy. V letošním roce došlo v rámci práce skupiny Formativní hodnocení k zvědomění, kterým oblastem se věnujeme více a kde jsou naše slabiny. Vzniklo hnízdo formativního hodnocení, které se pravidelně schází a v této oblasti se dále rozvíjí. Skupina zapojených pedagogů se stabilizovala a začala pracovat s jednotlivými strategiemi podle D. Williama.

Členové skupiny se v této oblasti dále rozvíjejí prostřednictvím setkávání v rámci PŠÚ (sdílení, lesson study).

Pravidelné scházení skupiny bylo přerušeno v průběhu 2. pololetí časovou vytížeností jednotlivých členů a konáním řady dalších souběžných akcí. Navrhujeme pro příští školní rok pevné stanovení termínů, jejich zanesení do plánu školy a zohlednění při plánování dalších akcí.

Členové skupiny by rádi oslovili Olgu Královou s žádostí o zorganizování semináře k FH (viz. Učitel naživo).

Příští školní rok bychom se rádi zaměřili na vzájemné návštěvy v hodinách mezi členy skupiny a otevřeli své hodiny případným zájemcům.

 Evaluace jednotlivých cílů:

Strategie 1: Učitel si stanovuje cíle hodiny, které navazují na výstupy žáků z předchozích hodin.

Na setkáních skupiny FH každý učitel prezentoval své hodiny se stanovenými cíli, probíhala společná diskuze nad důkazy o učení žáků.

Strategie 2: Učitel volí techniky formativního hodnocení, které aktivizují většinu žáků ve třídě.

Vzájemně jsme sdíleli, jaké techniky kdo v hodinách využívá, jak se mu s nimi pracuje, jaký je dopad na práci a učení žáků.

Strategie 3: Učitel průběžně poskytuje žákům konkrétní popisnou zpětnou vazbu.

Poskytování konkrétní popisné zpětné vazby se stalo součástí naší komunikace se žáky.

Strategie 4: Učitel využívá kooperativní formy výuky k vzájemnému učení žáků.

Kooperativních metod výuky jsme využívali již dříve, v tomto školním roce jsme se zaměřili více na jejich dopad na učení a vysledovali jsme vyšší zodpovědnost žáků za jejich učení.

Strategie 5: Učitel i žáci vnímají chybu jako nástroj pro své další učení.

Práce s chybou nás inspirovala k hledání vhodných metod a forem práce s jednotlivými žáky. Usilovali jsme o to, aby žáci vnímali chybu jako prostředek svého dalšího rozvoje. Chyby učitelů i žáků a jejich pozitivní přijetí jsou příležitostí k rozvoji.

Vyhodnocení akčního plánu a potřeb:

- účast na formativním sdílení PŠÚ – ANO
- pravidelné setkávání týmu FH – ANO
- sdílení zkušeností – ANO
- otevřené hodiny se zaměřením na formativní hodnocení - NE
- vzdělávání pro zájemce (seminář FH s Jiřinou Majerovou) – NE
- vytváření individuálních plánů monitorujících postupné zavádění formativního hodnocení –

ČÁSTEČNĚ

- konzultace s kritickým přítelem Květou Krüger - ČÁSTEČNĚ

Tým:

Jana Kopecká, Ilona Zapletalová, Tereza Mocová, Olga Králová

8. Učíme se venku

MOTTO:

„Nenaučím se rozumět přírodě ve třídě, stejně jako se nenaučím plavat v tělocvičně.“ Ondřej Šíp

CÍL

Ověřujeme, zda námi nalezené důkazy o učení žáků dokládají jak jejich učení, tak na dosažení toho, co jsme plánovali jako cíl učení.

CESTA

 Konkretizace cíle pro danou oblast

Učíme se venku napříč různými předměty a ročníky.

 Akční plán = cesta, jak toho chceme dosáhnout

Akční plán = cesta, jak toho chceme dosáhnout (nabízené sdílení, otevřené hodiny, semináře)

- Nabízíme metodickou podporu napříč ročníky a předměty výuky = podpůrná síť pro kolegy
- Soustředujeme, podílíme se na výrobě a testujeme pomůcky pro podporu výuky venku
- Využíváme služeb regionálního poradenského centra pro podporu výuky venku – mentoři programu Globe
- Vytváříme tým nakloněných učitelů pro podporu kolegů, kteří chtějí s výukou venku začít
- Testujeme a monitorujeme podmínky pro výuku venku na pozemku školy i v nejbližším okolí školy
- Společně plánujeme venkovní výuku

- Nabídneme minimálně čtyři otevřené hodiny výuky venku do konce školního roku
- Průběžně vyhodnocujeme a reflektujeme dopady výuky venku na dopad žákova učení

Důkaz cílového stavu = dopad učitelovy práce

- K monitorování četnosti výuky venku využíváme notýsek na recepci
- Spřátelení učitelé vzájemně sdílejí zkušenosti a nápady z venkovního učení

EVALUACE učíme se venku

1. Vyhodnoťte, jak se Vám podařilo naplnit cíl?

Aktivitu hnízda Učíme se venku hodnotíme jako velmi úspěšnou. Za společný cíl jsme si dali učení venku. Vyučujícím prvního stupně se podařilo dodržet předsevzetí a každý z nás učil pravidelně jeden den v týdnu venku nejméně 1 nebo více hodin. Druhostupňoví byli také úspěšní – venku učili minimálně dvě hodiny měsíčně.

2. Co tomu případně bránilo, co se změnilo, co se povedlo?

 Na základě monitorování pobytu venku přikládáme tabulku, ze které mimo jiné vyplývá, že jsme inspirovali i další kolegy, kteří nejsou přímo zapojeni do projektu.

 Někteří kolegové nemohli chodit ven z důvodu nedostatečného personální obsazení.

 Náhlá změna počasí, nemožnost pokračování výuky venku, protože chybí chráněný venkovní prostor (pergola).

3. Doložte naplnění cíle na konkrétních důkazech/příkladech?

 Nabízíme metodickou podporu napříč ročníky a předměty výuky = podpůrná síť pro kolegy.

 Soustředujeme, podílíme se na výrobě a testujeme pomůcky pro podporu výuky venku.

 Využíváme služeb regionálního poradenského centra pro podporu výuky venku – mentoři programu Globe.

 Vytváříme tým nakloněných učitelů pro podporu kolegů, kteří chtějí s výukou venku začít.

 Testujeme a monitorujeme podmínky pro výuku venku na pozemku školy i v nejbližším okolí školy.

 Společně plánujeme venkovní výuku.

 Nabídneme minimálně čtyři otevřené hodiny výuky venku do konce školního roku.

 Průběžně vyhodnocujeme a reflektujeme dopady výuky venku na žákovo učení.

4. O čem uvažujete v plánování na příští rok?

Na základě našich zkušeností doporučujeme si v rozvrhu vyznačit blok výuky venku a dostatečně ho personálně zajistit. Ideálně dva vyučující na jednu třídu (párový učitel, vychovatel, asistent...)

5. Co již jsme tento rok napsali a co nám pomůže reagovat na otázky?

 Co můžeme udělat pro to, aby vznikla jednoduchá venkovní učebna krytá střechou? Je v našich silách sehnat projekt, designéra? Jak tento projekt zafinancovat? Hledáme sponzora (Patron, místní organizace, obec, granty, zázrak...).

 Projekt Mistři kolegiální podpory hodnotíme jako velmi úspěšný. Za společný cíl jsme si dali učení venku. Každému z nás se podařilo dodržet předsevzetí a každý z nás učil pravidelně jeden den v týdnu venku nejméně 1 nebo více hodin.

 V září na základě připraveného celoročního plánu doplníme tuto tabulku o společné plánování lekcí, náslech a následné reflexe. Práce v tandemu...

 Celoročně sledujeme vliv naší skupiny na četnost učení venku v rámci celé školy. Začátkem června vyhodnotíme projekt i s grafy – vycházky, velké přestávky venku, učení venku...

 Plánujeme se dále zdokonalovat v užívání prvků BOV. Na začátku dubna 2020 nabídneme otevřené hodiny.

VÝUKA VENKU - školní rok 2018/2019

Třída		Předmět		Měsíc		Vyučující		
1	2.C	22	1	SKN	58	1	Šíp	33
2	3.A	18	2	TV	19	2	Vokurková	23
3	3.B	17	3	ČJ	19	3	Kopecká	16
4	1.B	7	4	M	15	4	Vávrová	15
5	3.C	6	5	VV	7	5	Mánková	11
6	2.B	4	6	Přestávka	6	6	Zapletalová	7
7	Globe	3	7	Globe	6	7	Hartychová	7
8	7.C	3	8	VOZ	4	8	Doudová	4
9	4.A	3	9	DV	3	9	Schlichtsová	4
10	7.B	3	10	AJ	2	10	Laštovičková	4
11	4.C	2	11	Odp. blok	2	11	Matoušová	4
12	4.B	2	12	D	2	12	Mocová	2
13	8.B	2	13	Spě	1	13	Vaněčková	1
14	6.A	2	14	Inf	1	14	Jenšíková	1
15	5.D	1				15	Mazůrek	1
16	6.B	1				16	Vašátová	1
17	5.C	1				17	Brabcová	1
18	6.C	1				18	Mikulenka	1
19	5.B	1				19	Nejedlý	1
20	9.A	1				20	Zvěřina	1
21	9.B	1				21	Jiráková	1
		101				22	Valínová	1
						23	Bejdová	1
						24	Svatoš	1
						25	Králová	1
								101

Tým:

Markéta Vokurková, Barbora Vávrová, Ondřej Šíp, Jana Kopecká, Ilona Zapletalová, Iveta Mánková, Helena Staňková, Jan Mazůrek

... a co ve školní družině? Zoja Zlonická vede svou LESNÍ DRUŽINU. Text, který publikovali Zoje na webu TEREZY z.u. a v BERDRNÍKU jistě stojí za pozornost. I toto je důkaz, i toto je inspirace, i toto je cesta.

S DRUŽINOU (OPRAVDU) VENKU

<https://ucimesevenku.cz/s-druzinou-opravdu-venku/>

Představte si družinu, v které jsou děti většinu roku venku, objevují les, budují vlastní zahradu, a přitom stihnou opakovat a navazovat na to co se učily dopoledne. Děkujeme Zoje Zlonické (ze ZŠ Kunratice) za rozhovor a sdílí její úžasné praxe.

- *Jak to vše vlastně začalo? Jak tě napadlo vyrážet s dětmi v družině opravdu ven?*

S družinou mě to táhlo ven od nástupu do práce v roce 1981 – pamatuji, jak jsem lezla s dětmi po stromech, běžela v čele řvoucí skupiny, ... Ale dlouho jsem se snažila nabízet i činnost podle předepsaných „výchov“, jak bylo žádáno – i když po svém. Nejbližší mi bylo tvoření.

- *Jak vypadala školní družina, když jsi začínala? V čem se lišila od toho, co vše s dětmi v družině děláte dnes?*

Dřív nebylo tolik kroužků – většina dětí byla v družině do čtyř, družina končila v šest hodin. Povinně jsem s dětmi psala domácí úkoly a procvičovala učivo, snažila jsem se to dělat hrou. Děti byly šikovnější, samostatnější – zvláště v sebeobsluze – a zároveň tak nějak dětštější, s větším respektem k autoritám. Chodily do Pionýra, nejspíš taky do Lidušky a do Sokola, ale to ne ze školy – vodili je tam rodiče. Vybavení družiny bylo skromnější, ale to mě netrápilo. Dokážu využívat přírodniny, recyklovat, improvizovat. Ven se chodilo povinně bez ohledu na počasí. Třeba aspoň kolečko po chodníku ve dvojicích kolem školy (to by mě nebavilo...).

Po mateřské dovolené jsem nastoupila v roce 2001 už do Kunratic. Chtěla jsem do malé školy, téměř vesnické, s přírodou na dosah. Taková taky byla, než začali přistavovat. Teď je trojnásobná – a v družině je místo původních 65 dětí 260...

Do lesa jsem chodila občas, nepravidelně – každé roční období alespoň jednou, v létě vícekrát. Kolem školy byla velká plocha: stromy, plácek na kopanou, trochu křoví. Vedle zámecký park, později prolézačky. Víc než teď jsme hráli společné hry – vybíjenou, Cukr-káva, Pan Čáp ztratil čepičku, Na rybáře, Krvavý koleno, Na hloupou kuchařku, schovku, kuličky, ... kluci hlavně fotbal. Holky skákaly gumu, přes švihadla, hrály školky s míčem atd. Jako za mého dětství.

A nějaké novější hry, obměňované. Místo princezen, indiánů a četníků dnes zaznívají úryvky z telenovel, kouzla, superhrdinové. Koně a pejsci přetrvávají. Děti dřív lépe nasávaly informace, nebyly tak přesycené.

Jak přibývalo ve škole kroužků (máme pobočku střediska volného času – pro družinové děti nabídka přes 20 kroužků), ubývalo času, začalo být náročnější děti zaujmout, byly unavenější a znuděnější, některé nosily

digitální hry či mobily.

• *Jaké byly tvé postupné kroky ven?*

V souvislosti s rozvojem školy jsem děti vedla k prohloubení čtenářských dovedností a k psaní příběhů, používala metody kritického myšlení, badatelství a podobně. Ale často mi to připadalo jako školní práce, náročné pro mne i pro děti – i když je to bavilo a mne i děti to obohatilo.

V té době jsem si všimla, že považuji za ztracený den, kdy nejdu ven. A byla jsem vděčná, že mohu v pracovní době. Ale postávat denně na hřišti vedle školy zas tak úplně osvěžující není. V lese jsem pozorovala, jak některé děti neví, co si počít, bloumají... Pohled na třetáka bušícího deset minut klackem do stromu mi připadal smutný. Hochu, cos dělал, když ti byly tři? Některé děti se neuměly pohybovat v terénu, jiné nebyly zvyklé chodit pěšky

vůbec. Tak jsem začala chodit do lesa častěji – aby si děti mohly hrát s klacky, hrabat se v hlíně, listí, ... (To nemohou ani doma na zahradě – nejčastěji anglický trávník, trampolína, bazén.) A pozorovala jsem, co to s nimi dělá. Viděla jsem posun k spontánnosti, radosti, oblibě lesa. A objevování přírody.

Někdy jsem se setkala u rodičů s nechutí – děti přišly umazané, nebyly dostupné k vyzvednutí na hřišti u školy, neměly vhodné boty a oblečení (silonky a lodičky nejsou úplně nevhodnější). Zašla jsem se podívat do lesní školky, hledala jsem způsob, jak získat rodiče. A v té době Petr Daniš zveřejňoval v Tereze výsledky výzkumů na stránkách Jděte ven! Uvítala jsem to – už to nebyl nápad bláznivé vychovatelky, ale podložený trend. Chci pro vaše děti to nejlepší, důvody jsou zde.

Zavedla jsem den v týdnu, kdy jdu VŽDY s dětmi do lesa. Jen dvakrát za uplynulé tři roky jsem nebyla kvůli nepříznivým podmínkám: jednou hustě nepřetržitě lilo, podruhé nad námi šel nebezpečný dým z hořících skladů. To překvapilo i mne, sama jsem si nebyla jistá, jestli to zvládnu. Venku ale člověk zjistí, že v lese moc neprší, nefouká a vlastně je hezky:-) Není špatné počasí, jen nevhodné oblečení.

A zahrada?

Bylo mi líto, že nemáme prostor, kde můžeme nechat rozdělané výrobky či pokusy s přírodninami (družinu máme ve třídě, kde se dopoledne učí), že naše iglú rozbijí náhodní kolemjdoucí, že nevidíme neposekaný trávník, ... Na tento školní rok je plánovaná rekonstrukce školního pozemku s hřištěm, hrozilo, že tam nebudeme moci většinu roku chodit. To mne podnítilo k hledání prostoru, který by byl „jen náš“ - oplocený pozemek, kde bychom měli soukromí. Objela jsem na kole okolí školy a vyhlédla si několik zahrad, které

mi připadaly málo využívané. Našla jsem majitele v katastru nemovitostí a oslovila ho. Ochetně mi vyšel vstříc hned první – takže můžeme podle dohodnutých pravidel bezplatně využívat kouzelnou zahradu obklopenou keři, s nepoužitelnou zchátralou chatkou. Zázrak!

Rodiče mi pomohli zabezpečit odkrytou šachtu, nabídli pomoc i nějaký materiál. Překvapilo mne, když mi pomáhající tatínek poděkoval za pěkně strávené dopoledne.

Pozvala jsem rodiče na prohlídku. Začali jsme s dětmi zážitkově číst Trnkovu Zahradu.

Sama jsem byla zvědavá, co bude dál. Měla jsem různé představy, co by se na zahradě dalo dělat, co

bychom mohli využít... Ale chtěla jsem dát prostor především dětem, někdy to chce hodně trpělivosti... Dala jsem jim volnost, pravidlo bylo jedno: **Každý může mít tolik svobody, kolik je schopen zvládnout, aby neublížil sobě ani druhým.**

Kluci se vrhli do zarostlého kouta za chatkou. Vysekali tam náletové proutí i ostružiní, objevili harampádí, které opravovali“. Holky zatím hodovaly na vlašských ořechách. Pak se začaly zajímat o klučíčí území, ale

kluci je tam nechtěli. Nasměrovala jsem holky do lískových keřů, dala jim cívku od kabelu jako stolek. Začaly se zabydlovat. Rodiče nám dodali špalky – krásné posezení pro celou třídu. Postupně si je děti rozkutálely na svá místa.

A propukly malé bitvy. Napadlo to nečekaně holky. Ve škole tichá, ústupná dívka začala organizovat role ve skupině pod lískami, vyzbrojila děvčata klacky a šly do boje či hájení území. Zahřálo mne, když jsem ji slyšela říkat: Můžeme bojovat, ale nesmíme si ublížit.

Za čas malá dívenka neodhadla své síly a tlustý sloupek sjel kamarádovi po spánku. Všechno člověk neuhlídá – zrovna jsem s jinými dětmi sázela topinambury. Ale holky si poradily hned: „Nebudeš bojovat, budeš uklízet v domečku.“ Nechtěla. Snažila se někoho odlákat do jiného hnízdečka. Holky se nedaly. Přišla si na ně stěžovat. „A není to spíš tím, co se stalo, než že jsou holky blbý?“

Pro hosty a nováčky máme jasné pravidlo: **Šermovat klackem o klacek, ne do dětí.**

V této souvislosti říkám, že mi moje role připadá velmi důležitá. **Děti mají hodně svobody, ale i pocit bezpečí a skutečné hranice – leckterá nebezpečí nedokážou předvídat, někdy se k sobě nechtějí či neumí chovat ohleduplně. A občas potřebují trochu**

nasměrovat či zpětnou vazbu. Učí se.

Na vlastních potomcích jsem pozorovala, že děti zprvu realizují své okamžité nápady, někdy naplňují očekávání druhých (takhle to má být, říkala to maminka, paní učitelka, ...). Někdo víc ty nápady, někdo myslí víc na očekávání. Málo přemýšlejí samostatně. Až kolem devátého až desátého roku se projevuje jejich vlastní hodnotový systém, podle kterého se řídí. Pro děti musí být v současnosti složitější začlenit do něj ideály – nemají vzory kladných hrdinů typu Vinnetou, Rychlé šípy apod.

Že dětem moje blízkost vyhovuje, se mi

ověřuje i v lese: kluci si vyhlédli cestou místo, kde chtěli zůstat, bylo ale mimo dohled od našeho cíle. Dovolila jsem jim tam zůstat s plánem, že budu procházet sem tam a dohlédnu na obě skupiny. Kluci ale za chvíli přišli sami – chtěli být s námi. I hranice vytvářejí bezpečné prostředí.

- *Co bylo nejnáročnější překonat na cestě ven?*
Ustát to, že dělám něco, co neodpovídá očekávání – rodičů, kolegyň, vedení, trochu i dětí.

Nejtěžší to bylo u kolegyň v družině – získat vzájemně jistotu, že každá můžeme dělat svou práci tak, jak je nám to vlastní. Nemyslím si, že moje cesta je pro každého; každá předáváme dětem „kus sebe“, někdo má blíž k výtvarce, četbě, někdo k hudbě, ... Nejde předávat vztah k něčemu, k čemu ho nemám. Jedna kolegyně třeba s dětmi sází a opečovává kytky, naproti tomu já nejsem dost vytrvalá na soustavnou péči a nebaví mě to.

Oceňuji, že kolegyně vnímají, že u mě platí jiná pravidla – děti se mohou zout, hrát si s klacky, hrabat se v hlíně, ... a nemáme kvůli tomu konflikty. Dokážeme se domluvit. U něčeho třeba posunuly své hranice, když viděly, že je to bezpečné. Já se naopak snažím dětem vysvětlit, že něco mohou dělat jen v lese, nebo když jsme na hřišti sami – a ukázat proč a za jakých podmínek (třeba proto, že když jsme sami, je to přehlednější – uhlídám dodržování pravidel a bezpečnost).

- *Jaké jsou podle tebe největší přínosy chození s družinou ven, i za hranice školní zahrady?*

Když přijdeme do prostředí, kde děti nejsou denně, lépe vnímají změny. Jejich pozornost se dá snáz zaměřit na to, co chci sledovat či dělat.

V pondělí chodíme do zahrady, v úterý do lesa, zbylé dny podle dohody. Jídelnu máme ve vedlejší budově, z oběda chodíme většinou na hřiště u školy.

Střídáme režim podle prostředí: **na hřišti** u školy volno, jsou-li tam další třídy; když jsme tam sami, domluvíme se – někdy si zahrajeme společně, něco tvoříme (pokud je tam dalších sto či víc dětí, obvykle to

nejde). Na hřišti si mohou půjčit sportovní potřeby, hrát si na pískovišti, prolézačkách, ... Třída se rozpadne na malé skupinky pod vedením jednotlivců. Děti tam řeší nekonečné komunikační problémy: kdo s kým si může a nemůže hrát, co kdo komu udělal. Hlavně v první třídě se učí řešit konflikty – domluvit se, omluvit.

Je zajímavé, že v lese tyto konflikty nebývají. Na začátku párkrát o klacek, místo, ... Někdy stačí popojít.

Na zahradě nejdřív řeknu svůj plán, který nebývá na celou dobu či pro všechny (např. Dnes zasadíme topinambury. Vystřídáte se u toho ve dvojicích.), pak volno.. Osvědčilo se mi říci dětem o chystaném programu dřív, než si začnou dělat vlastní plány. **V lese** podle dohody.

Každé prostředí má svá další pravidla. Některá jsou stálá, jiná se mohou měnit podle situace po dohodě (např. lezení na stromy, vzdálení se od skupiny).

Les má největší nabídku – herna otevřená po celý rok, kde se obměňují hračky a je jich dost pro všechny. Děti tu mají možnost trénovat, dělat co je baví, na co zrovna mají chuť, jak dlouho chtějí. Těší mne, jak jsou samostatné, čím dál obratnější, dokážou posoudit své schopnosti – předala jsem jim zodpovědnost za jejich chování. Učím je,

že **každý může mít tolik svobody, kolik jí dokáže zvládnout**. Je na nich, aby se v lese neztratily, nespadly ze stromu, do potoka, z kamene, neublížily nikomu klackem, domluvily si spolupráci třeba na přenášení klády... Ze začátku je nevodím tam, kde hrozí větší nebezpečí, děti se postupně učí, že je nikdo neokřikne, že se musí hlídat samy.

Stojí za to s dětmi mluvit, proč něco nemohou dělat, proč a kam neházet kameny a kdy to jde, na který strom, kdy a kam až mohou lézt. Stačí se zeptat – vědí, ale nejsou zvyklé na to myslet.

Učím je reagovat na stručné NE, DOST, DOLŮ, ZPÁTKY apod. pro případ nebezpečí.

Děti se motivují navzájem: jeden chce lézt přes potok – přežije po kládě po čtyřech, protože se bojí po dvou. Další zkusí, na co se zrovna cítí – po dvou či čtyřech, s pomocí hole, najít jiný přechod, ... Nikdo je nehodnotí, ani se nehecují. Svoboda.

Zpočátku jsem byla pod tlakem, abych dětem předala nějaké vědomosti. Na první skupině se ukázalo, že ani neaktivnější nadšená dívenka si za rok nepamatuje názvy rostlin, které jsme opakovaně pozorovali. Ale pamatuje si barvu, tvar listů, že jsme kytku pozorovali na jaře a kde rostla. A tu radost, když ji našla a sdílela radost s dětmi. Není to dost?

Když jsem do lesa s dětmi začínala chodit, sama jsem se začala učit poznat stromy, rostliny, všimnout si, kde co najdu. Obavy, že nemám dost znalostí, které bych dětem

předala, mne opustily – o tom to není. Některé děti se zajímají o názvy, ale pozornost zaměřují spíš na detaily – tvary, vůně, barvy, někdy i chutě, počet nožiček, ... U dětí bych tím začala vždy, potvrzuje to i první z řady metodik Les ve škole. Název jim řeknu jako jednu z informací, ne jako očekávanou znalost. Když nevím, můžeme to ve škole zkusit najít. Nebo si jen řekneme, čemu je třeba kytky podobná – ať už že má trumpetu, nebo že je žlutá jinak než pampeliška. Povídám si o tom s dětmi, které jsou zrovna okolo a zajímá je to, jen k velkým pozoruhodnostem někdy svolám všechny (např. velký sírovec). Právě proto, že si každý může – a svým způsobem i musí – najít svou činnost sám, je schopen jí věnovat plnou pozornost a „nasytit se“. To je v době, kdy jsou děti pořád organizované nebo „bavené“, hodně vzácné a potřebné.

- Jsou/byly děti, pro které bylo náročné zvyknout si na nové prostředí (les, divoká zahrada) nebo neřizený čas pro volnou hru?

Umět se zabavit a cítit se dobře v přírodě se některé děti musí naučit – chce to čas. Děti v lese ze začátku lítají a křičí, není to pro mě moc pohoda. Trvá tak dva měsíce (při režimu *les jedenkrát týdně*), než se děti trochu zklidní a jsou vnímavější. Na začátku je nechám vylítat, pak 5–10 minut smyslové zaměření, pak volné činnosti, inspirace pomůckami. Učím je držet se na dohled, zpočátku jim řeknu, kam až smí.

Některé skupiny jsou toulavější – procházím volným tempem lesem, děti se pohybují na dohled, doslech či k danému místu volně kolem mne. Časem si oblíbí některá místa, kam se rády vracejí – teď máme ostroh s velkými klacky, ze kterých staví chýši, v době hojné vegetace místo, kde se daly prosekávat cestičky v kopřivách, velkou křídlatku japonskou, kterou pilně olamujeme, lesní jezírko, hrázku u odtoku rybníka, ... O trase či cíli někdy hlasujeme, někdy řeknu předem, kam půjdeme a co budeme dělat (např. k rybníku sledovat hmyz s lupami). I tak děti organizovaně tráví jen část času – buď je to zaujme, nebo kouknou a jdou dělat něco jiného. Je to prostě nabídka. Jsou ale děti, u kterých vím, že jejich motivaci je potřeba se cíleně věnovat. Za pokus to stojí, někdy se podaří (např. velký neposeda vydržel osm minut potichu sedět a dělat sluchovou mapu – pak měl velkou radost z mého ocenění i z výsledku). Inspiraci pro činnosti hledám v knihách (Rajnošková, K. Jančaříková, Wohlleben atd.), na internetu, v Mrkvičce, z programů ekocenter apod.

Překvapilo mne, jak jsou děti konzervativní: stejně jako odkládají neznámé jídlo, nechtějí zpočátku chodit na nová místa, ať už do lesa nebo do zahrady... Až když se zabydlí, chodí tam rády.

V lese jsem se cítila bezpečně zprvu s deseti dětmi – abych je uhlídala (samozřejmě jsem jich měla někdy víc). Když jsem získala zkušenost, co mohu očekávat, stoupl počet na patnáct. Zaběhnutá skupina, která dodržuje základní pravidla, může mít do dvaceti školáků, to ale upravím režim i trasu.

Pokud přiberu cizí děti, domluví se s mými, jestli je přívou. Do lesa z jiné třídy nikdo nepřibyl natrvalo. Asi je překážkou vytržení ze třídní skupiny a konzervatismus. Někdy jdou s námi starší sourozenci nebo děti, které se mnou chodily dříve.

V zahradě se nejlépe osvědčila návštěva prvňáků – snáz přijmou domluvené role, zapadnou.

Pro mne je zajímavé i náročné sledovat v lese chování ostřílených mazáků a splašených či vyplašených nepředvídatelných nováčků. Odchází vždy nadšení.

- *Jak funguje vaše propojení s třídním učitelem, třídou?*

Vždycky jsem se snažila příležitostně navázat na učivo, komunikovat s třídní učitelkou. Od loňského roku je třídní učitelkou našich dětí Markéta, se kterou „jsme jedné krve – ona i já“. Vyhlédla jsem si ji. Učí děti zážitkově o přírodě, letos učí jeden den v týdnu venku. Vede na škole Gloubík, je velmi obětavá a aktivní. Navíc část hodin asistuji ve třídě, takže vím, co probírají, jak ve třídě fungují. Některé moje nápady použije Markéta ve výuce, něco naplánujeme a realizujeme spolu, něco rozvíjím v družině. Spolupráce funguje skvěle: jednotné vedení i požadavky, i když rozdílné role pedagogů, je to vidět i na dětech –. Jistě je i pro rodiče dobré vidět, že cestujeme společnou cestou k tomu, co vidíme jako

důležité pro děti.

Samozřejmě to není zadarmo – na to, abychom se poznaly, porozuměly si a objasnily si vzájemná očekávání, jsme musely najít společný čas. Máme vyhrazenou alespoň hodinu týdně na společné plánování.

Příklad: V družině jsem dětem četla na pokračování Zákeřné keře, v zahradě jsme si na provaz vystavili větvičky z místních keřů, vyrobili si z textilu panenky-víly, zahráli s nimi divadlo, v zahradě jsme vetkáním větviček vytvořili obraz. Průběžně s četbou jsem kreslila obrázky keřů na nástěnku. Učitelka připravila motivační čtenářskou dílnu na kapitulu z knihy, šla s dětmi ven hledat jedovaté keře, každé dítě si vyrobilo knížečku s obrázky keřů, učí se názvy.

- *Co rodiče? Bylo náročné jim vysvětlit, že (a proč) děti chodí ven do lesa?*

Pro mne bylo důležité zázemí TEREZY – doporučila jsem rodičům Děti venku v přírodě – ohrožený druh? (je možné stáhnout z www.ucimesevenku.cz/stahuji)

To mi pomohlo formulovat, na co jsem přišla sama a co odhalilo další souvislosti.

První skupina začala chodit pravidelně do lesa ve třetí třídě. Rodiče už mne znali dva roky, děti měly zážitky z nepravidelných vycházek, vlastně jsem je přesvědčila hlavně o tom, že potřebujeme víc času – pro jeden den v týdnu jsem prodloužila čas vycházek

o půl hodiny (14:00–16:00 hod). Na konci školního roku jsem se skupinkou dětí jela na víkend pod širák.

Získali jsme certifikát Les ve škole, využila jsem možnost pozvat terezáckou lektorku, abych měla zpětnou vazbu ke své práci, jestli nejsem „ujetá“. Potěšilo mě, že jsme na jedné lodi. Použila jsem její zprávu i k prezentaci své práce pro vedení školy. Když jsem pak stála před rodiči dalších prvňáčků s třídní učitelkou, bylo daleko snadnější rodiče přesvědčit, že děláme pro děti to nejlepší. Navíc jsem mohla předložit i fotodeník z uplynulého roku, který jsme vedli s třetíky. Rodiče získali představu, co děti mohou v lese zažít. Napsala jsem jim dopis, svolala schůzku, na níž jsem odpověděla na dotazy.

Pravidelný den v týdnu na vycházky do lesa rodiče oceňují i kvůli plánování – děti přiměřeně vybaví, příp. vyzvednou před vycházkou nebo domluví, kde může dítě být, když je po nemoci. V *Lesní den* mám v družině hodně dětí, některé chodí právě proto.

Minulý školní rok nemohly družinu navštěvovat děti, jejichž matky byly na mateřské dovolené. Bylo jim to líto. Nabídla jsem jim, že můžou s dětmi s námi. Několikrát to využily (ale problém byl s mladšími sourozenci – v tu dobu by spali). Na konci roku jsem na celoškolské Zahradní slavnost připravila stanoviště s bosou stezkou, možností skládat mandaly či vyrábět náramky z přírodnin. Místo bylo vyzdobeno fotografiemi našich družin venku a hesly z výše jmenované publikace. Snažím se oslovit rodiče. Přišlo plno lidí.

- *Co děláš venku s dětmi nejradši ty, co nejvíc baví děti?*

Asi nejraději se prostě toulám. Příležitostně ráda objevuji – cokoli, podle situace: zajímavé kořeny, různé výrůstky, rostliny, živočichy, stopy, pupeny, ... a jak se dá co použít. Ráda tvořím z přírodnin, fotím, ochutnávám, ... Čtu o tom, co jsem viděla, nebo hledám to, o čem jsem četla. Vnímám všemi smysly, co příroda nabízí, obdivuji boží stvoření...

Děti jsou různé: některé berou les jako prostor k pohybu, běhají, skáčou, přelézají atd. Jiné jsou stavitelé – nejraději staví domečky pro mrňousky nebo velké přístřešky, další zkoumají detaily – rostliny, hmyz, kameny apod. Pro někoho je důležitá komunikace a sdílení či organizování – tak vymýšlejí společné akce plné fantazie. To se mi líbí nejvíc – že spolupracují, vzájemně se obohacují, brzy vědí, na koho se obrátit, kdo je v čem dobrý. V lese se oceňují jiné kvality než školní výsledky.

- *Jaké vybavení si bereš s sebou ven? Co se ti osvědčilo? Co jsi naopak zjistila, že nepotřebuješ?*

Zpočátku jsme nosili batůžky se svačinou a igelitkou na sezení a na poklady. Děti ale venku jíst nechtěly – neměly čas, chtěly ho využít na hraní. Tak chodíme nalahko. Nepotřebujeme: pláštěnky, podložky na sezení, jídlo, vlhčené ubrousky, lékárníčku.

Může se hodit: **náplast, malá lahev s vodou** (na omytí, loknutí), **nůž** (jen můj; děti do školy nože? To je na vás... pod dohledem mohou řezat.), **skládací pilka, nůžky zahradnické, pevná škrabka na brambory** na loupání prutů, **provázek, pytlíky na poklady** (i pro několik dětí), **šátek** (na ošetření, oči-hru, houby, podložka pod vystavené předměty, označení místa, ...), **lano** (nosím někdy třicetimetrové lano – na odhadování a měření vzdáleností, tahání a přetahování, překážkovou dráhu, svazování, houpání, šplhání, ...), **švihadla, buzola a mapa, lupa, průhledný kelímek** (na pozorování skrz), **miska bílá** (na pozorování na dně, co plave ve vodě).

Když je horko, nosím velkou lahev s vodou a napájím děti litím do otevřených „zobáčků“. Užili jsme si i s rozprašovači, je to osvěžující.

Nezbytné jsou **papírové kapesníky, mobil** (místo hodinek a foťáku). Ostatní nosím občas, podle nálady, záměru či přání dětí.

- *Jaká je škola, kde pracuješ, kolegové a celková atmosféra na škole? Podporovali tě v cestách ven už od začátku?*

Kunratická škola je, řekla bych, nositelkou pokroku. Náš pan ředitel má vizi o směřování školy, nutí nás k přemýšlení a sdílení, podporuje vzdělávání celé sborovny v zásadních věcech (kritické myšlení, čtenářství, badatelství, MBTI, ...), fandí učení venku. Léta už plánujeme osobní pedagogický rozvoj. Pokud si něco promyslím a naplánuji, cítím u vedení podporu.

Chápu, že způsob, jakým jsem si půjčila zahradu – i ten fakt samotný – je poněkud nestandardní, ale jak vidíte, jde to.

Na vedení oceňuji vstřícnost i v nových situacích, které mohou přinášet problémy, důvěru, i když to je neprošlapaná cesta.

Chození ven po obědě postrčil pan ředitel – bylo zvykem chodit ven až po druhé hodině. Ale s novým uspořádáním výuky prvňáčků jsme začali venčit po obědě: dvakrát týdně mají prvňáci odpolední vyučování, každý den končí už v 11:20, jdou první na oběd a pak můžou ven – odpočinout si před odpoledkou. Proč to neudržet i v dalších ročnících? Vyběhat se po vyučování je dobrý relax.

- *Popsala bys nám stručně cestu k vašemu současnému stavu? Pro mě to je neuvěřitelné, co jste s dětmi dokázali. Vaše „družinová zahrada“, budování doupátek, zapojení rodičů, hry, které vymýšlí děti...to vše mi přijde ohromné. I to, jak jsi objevila a zařídila toto místo, může být velkou inspirací pro ostatní.*

Rodiče potřebuji na své straně – tedy být spolu na stejné straně, jde přeci o jejich-naše děti. Ve velké škole je to složitější než třeba v lesní školce. Tu si rodiče vybrali záměrně. Musím je přesvědčit, že je to dobré. I proto máme fotogalerii, doufám, že si děti nad fotkami s rodiči povídají, sdílí zážitky. Proto také rodiče zvu. Na konci září jsme s dětmi připravili pro rodiče ovocné a zeleninové špízy, popovídali si o plánech na činnosti na zahradě, pak jsme se tam zašli podívat. Sešlo se nás kolem třiceti: rodiče, sourozenci.

Na konci listopadu jsem pozvala děti s rodiči na světýlkovou slavnost – lampionový průvod od školy parkem do zahrady, tam už ochotný dědeček čekal nad rozpáleným ohništěm. Děti ukázaly rodičům svá oblíbená místa, zazpívali jsme si Červená se line záře, opekli jablíčka, chleba, buřtíky, ... Pak tatínek-chemik předvedl úžasnou půlhodinovou ohňovou show (mně říkal: „Ukázal bych pár takových pokusů, barevný plamínky...“), popisoval, co s čím reaguje... děti i rodiče oči navrch hlavy. Nakonec s Markétou vypustili lampion štěstí. Fantastické!

30

Kolem zahrady se vytváří společenství rodičů, kteří jsou ochotní i něco nabídnout.

Chystám se podpořit děti ve stavbě domečku z palet. Pomůžou tatínci, dědeček, jiní rodiče nabízí potřebné věci. Ale i kdyby to měla být psí bouda, chci maximální samostatnost dětí. Plánovat kreslím se moc nedaří, tak zkusíme přímo manipulovat paletami. Už odnos prvních od školy byl logistický trénink. Kde ji chytit, kolik dětí, jak projít dveřmi, ... Měla jsem to v hlavě od podzimu, ale děti se zabydlovaly, křoví stačilo, až teď nazrál čas.

Těší mě, že i mé dospělé dcery přispívají – jednou se v křoví na naší kouzelné Zahradě objevil mnou vysněný trpaslík, jak od Trnky. Psí víno už tam máme :-). Druhá dcera přinesla stolní hru, kterou vymyslela a vyrobila pro družinové děti. Nejmladší syn obětoval den své dovolené, aby dětem připravil bojovku: fáborky, úkoly, poklad.

Manžel je tvůrce naší fotogalerie, já s počítačem neumím. Nadšení je nakažlivé.

- *Co bys ještě chtěla, jaké jsou tvé družinové plány do budoucna?*

Majitel zahrady nabízí k prodeji. Tak nevím, jak dlouho do ní budeme moci chodit. Když to nepůjde, zkusím jinou. Nebo něco jiného. Třeba víc lesa, výpravy do neznáma, napojení na komunitní zahradu Kokozy, návštěvy na něčích zahradách, okupace brownfieldu, ... Něco se najde. Věřím ve vstřícnost, mám dobrou zkušenost i v jednání na obecním úřadu. Něco vymyslí i děti, rodiče, ...

- *Je něco, co bys doporučila kolegům z jiných družin? Jak postupně mohou najít cestu ven? Kde hledat oporu? Máš pro ně nějaké rady z praxe?*

Náš ředitel říká: Kdo nechce, hledá důvody, kdo chce, hledá způsoby. Málokdo má do lesa čtvrt hodiny jako my. Ale něco se najde. Popojet? Udělat turistický kroužek, který bude venku déle? Využít zahradu jiné organizace, třeba domova důchodců (dědečkové a babičky jsou bonus). Sledovat sukcesi v městském dláždění, pěstovat sukulenty či mechovou zahrádku na parapetu, vysadit a sledovat svůj strom v parku, záhonek v bedničce, vyrobit krmítko

a sledovat ptáky, najít křoví, kde se dá prolézat, na dvorku si postavit zalézárnu, nebo aspoň pěstovat hlívu na špalku ve světlíku. Kousek přírody na objevování se najde.

Proč s dětmi ven?

Děti jsou dnes hodně podporovány ve svobodě, málo v zodpovědnosti. Vlastně ale pro svobodu moc prostoru nemají. Nepamatuji, že bych venku potkala skupinku hrajících si dětí bez dozoru. Já jsem ještě zažila: „Do šesti doma!“ Dnešní pražské děti těžko. Herní prvky na sídlišti jsou spíš oplocená pískoviště, pár prolézaček. Ale místa, která lze proměňovat, objevovat, zažít dobrodružství?

Když jsem četla výzkumy o dětech, jejich vztahu k přírodě, trávení času, říkala jsem si: u nás je to jiné, Čechy, to jsou vilky se zahradami, chalupářská tradice, les za humny... Není. Nechala jsem druháky po roce intenzivního venčení nakreslit ideální zahradu – vše, co by si tam přáli mít, co rádi venku dělají, zvířata, stromy.

Obrázky: roury aquaparku, sportovní sály propojené spojovacími chodbami, bufet (vážně – a nic jiného), pokladna s nápisem Zoo a velká budova – Globus(obchod), podobné variace. Objevila se i ohrada s koněm a tři zahrady. Z celé třídy. Někde nebyla ani tráva, strom.

Jak tráví naše děti čas mimo školu? Kdo bude chránit přírodu, když k ní naše děti nebudou mít vztah? Co pro to můžu udělat já? Čas strávený s vrstevníky je jiný než s rodiči, děti se mnou v týdnu tráví víc volného času než s rodiči, můžou si pamatovat, že v přírodě se dá užít něco báječného. Chci pro to něco udělat.

Nemyslím to jako výtku rodičům – taková je naše současnost, ovlivňuje všechny.

E
Doporučení
Co udělat pro rozšíření
výuky venku v naší zemi?

...Je důležité, ... Je třeba se učení venku mít také dostatečně
pro více dětí, takže učení na místě zaměřit na podporu učení,
na jeho praktické využití a opakované využití.
... Justa Šteflová

31

- *Měla bys nějaké osvědčené hry, pomůcky, aktivity, které venku vždy fungují?*

Dovolit dětem klacky je tutovka. První pravidlo jsem převzala z lesní školky: špičku klacku drž od pasu dolů. Pozorovat, mít trpělivost. Zpočátku některé děti potřebují trochu postrčit: nabídnout jim, co mohou venku dělat, využít znalost temperamentu a zájmů dětí. Venku se dá zpívat, kreslit, stavět, cvičit, pozorovat, zažít dobrodružství, experimentovat, uplatnit či

ověřit znalosti, ... ale taky nedělat nic, třeba se i nudit.

Ze semináře (zdroj zelenypoklad.org)

Vyrobili jsme s dětmi flowersticky z klacků. Bavilo je chvíli hledat klacky, chvíli řezat pilkou, chvíli žonglovat. Vlastně to nebyl velký trháč – oproti mému očekávání. No a co, klacky se hodí na leccos (třeba na matematiku), možná zkusím nabídnout žonglování znovu v lepší konstelaci hvězd...

Na jaře měly velký úspěch ochutnávací výpravy – pupeny, květy, lístky – to už chce trochu znalostí.

Voda: louže, potok, rybník, bláto, ... až když se děti přestanou bát reakce rodičů.

Vyplatí se dělat to, co baví vás, s těmi dětmi, které chtějí. Příroda inspiruje. Rýsuji se činnosti, které dětem ráda nabízím, ale u každé skupiny a načasování mají jiný ohlas. Tak nevím.

Děkujeme Zoje za sdílení zkušeností. Je to skvělá inspirace nejen pro družiny. Ptala se Justina Danišová seminář Družiny venku (foto zelenypoklad.org)

Plzeňský seminář pro družiny

Seminář byl zaměřený především na venkovní aktivity do družiny, ale i škol a MŠ. Fotografie byly pořízeny pro Nadační fond Zelený poklad. Autorem je Vit Štaif.

Představení: **Zoja Zlonická,**
vychovatelka v družině **ZŠ**
Kunratice, maminka 5 dospělých
dětí a babička 4 vnoučat, účastní se
i vede semináře pro pedagogy

o venkovním učení a družinách. Nahlédněte k Zoje na seminář – například [zde](#) fotky ze semináře si můžete prohlédnout v [galerii](#) Nadačního fondu Zelený poklad.

Mám ráda toulky přírodou, fotím (na automat), tvořím – sama i s dětmi, čtu, trochu zpívám a hraju na kytaru, mám ráda zvířata i kytky, víc ty volné než doma.

ODKAZY:

[Fotogalerie](#) Družiny ze ZŠ Kunratice – sledujte alba **Píd'alky** oddělení Zoji

9. Začít spolu

Vize:

Učení v programu Začít spolu posiluje žákovu pozitivní motivaci k aktivnímu učení v interakci se spolužáky.

CÍL

Ověřujeme, zda námi nalezené důkazy o učení žáků dokládají jak jejich učení, tak na dosažení toho, co jsme plánovali jako cíl učení.

Akční plán = cesta, jak toho chceme dosáhnout

- Pravidelné setkávání týmu Začít spolu
- Nabídka účasti rodičů při výuce v programu Začít spolu
- 3S - Společné plánování a příprava materiálu do výuky Začít spolu
 - Společné učení/provázení dětí jednotlivými centry aktivit
 - Společná pravidelná reflexe průběhu a dopadu výuky na děti, jejich individuální posun v rozvoji všech klíčových kompetencí
- Pravidelná výuka v centrech aktivit min. 1x/měsíc
- Nabídka otevřených dnů/hodin ve třídě
- Nákup didaktických pomůcek

EVALUACE učíme se venku

Východisko 1

Učitel/ka volí vzdělávací metody, které směřují k maximálnímu rozvoji každého dítěte s ohledem na jeho individuální potřeby.

V rámci 1. třídy jsme se jako třída poznali. Zjišťujeme individuální potřeby jednotlivých dětí a hledáme vhodné metody, které směřují k maximálnímu rozvoji každého dítěte s ohledem na jeho individuální potřeby. Ověřujeme jejich funkčnost vzhledem ke kolektivu dané třídy.

Východisko 2

Učitel/ka jedná s respektem a úctou se všemi dětmi.

Dařilo se nám po celý rok jednat se všemi dětmi s úctou a respektem v partnerské komunikaci.

Východisko 3

Učitel/ka nabízí rodičům možnost podílet se na vzdělávání svých dětí ve školní třídě.

Celý rok jsme spolupracovali s rodiči, zvali je do výuky a vítali jejich pomoc při projektech. Jako příklady uvádíme tyto proběhlé akce: Vánoční a Velikonoční tvoření, Křeslo pro hosta, Návštěvy rodičů s domácími mazlíčky, Povolání, setkávání mimo školní prostředí.

Východisko 4

Učitel/ka zajišťuje bezpečné a podnětné prostředí a buduje pozitivní klimatřídý.

Podařilo se nám vytvořit bezpečné prostředí. Děti se do školy těšily, byly otevřeny komunikaci.

Východisko 5

Učitel/ka v roli průvodce využívá centra aktivit, která podporují prosociální chování, samostatnost dětí a jejich možnost volby.

Děti měly možnost vybírat si formu, způsob práce i složení týmu dle zadaných kritérií. Děti si samy zavedly potřebné role a pravidla, která podporují kooperaci v centrech. Během roku jsme uskutečnili centra aktivit na témata: Podzim, Vánoce, Jaro, Lidské tělo, Zvířata, Zoo, Moje rodina...

Východisko 6

Učitel/ka užívá různé strategie k vyhodnocování pokroků každého dítěte. Vede děti k sebehodnocení a reflexi vlastního posunu.

Děti se učí sebehodnotit a podávat si bezpečným způsobem zpětnou vazbu. Zamýšlí se nad svými pokroky a učí se hledat cesty, jak se neustále posouvat v rámci svého osobního maxima. Děti mají sebehodnotící archy a pravidelně se scházejí ke společné reflexi v hodnotícím kruhu. Dochází také k průběžnému hodnocení od učitele i dětí.

Sepsal tým Začít spolu:

Hana Hartychová, Šárka Sobolová, Lucie Vaněčková, Iveta Mánková

10. Stavíme nový dům

Od školního roku 2015/2016, tedy od nového pětiletého období v projektu Pomáháme školám k úspěchu, jsme zahájili přípravu tvorby nového školního vzdělávacího programu. Nový program by měl být zaměřen na rozvoj dovedností v oblasti gramotností a kompetencí směřujících k učení se komunikovat, učit se a spolupracovat – kooperovat. Inovace školního kurikula navazuje na dosud platný Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „KUK“ – Komunikace – Učení – Kooperace.

Dlouhodobý cíl / vize:

Ve školním roce 2019/2020 uzavřít tvorbu a ověřování nového školního vzdělávacího programu s pracovním názvem Stavíme nový dům.

11. Stavíme nový dům pro prvňáčky a druháčky

CÍL

Ověřujeme, zda námi nalezené důkazy o učení žáků dokládají jak jejich učení, tak na dosažení toho, co jsme plánovali jako cíl učení.

CESTA

Konkretizace cíle pro danou oblast

Realizujeme blokovou výuku na základě předchozích zkušeností, nadále ověřujeme její funkčnost.

Akční plán = cesta, jak toho chceme dosáhnout

1. REALIZUJEME.

V prvních ročnících v současnosti učíme podle daného rozvrhu, využíváme odpolední bloky v úterý a ve čtvrtek. Úzce spolupracujeme s učiteli v paralelních třídách i s párovými učiteli. S vychovatelkou ŠD plánujeme a realizujeme odpolední bloky.

V druhých ročnících spolupracujeme s vychovatelkami dvě hodiny týdně.

2. SDÍLÍME.

V rozvrhu jsou pevně stanovené časy setkávání s párovými učiteli, vychovatelkami a s kolegyněmi paralelních tříd. Společně sdílíme klady a zápory, spolupracujeme, vyměňujeme si své zkušenosti.

3. VYHODNOTÍME.

Na základě zkušeností vyhodnotíme, zda pokračovat v tomto způsobu práce, případně jakým způsobem.

Důkaz cílového stavu = dopad učitelovy práce

Vypracovaný návrh doporučující změny pro zajištění funkčnosti blokové výuky.

EVALUACE stavíme nový dům pro prvňáčky

Bloková výuka byla realizována. Neshledáváme ji však za účinnou. Ve třídách 1. B a 1. C jsme došli k závěru, že tato forma výuky nekoresponduje s výukou podle programu Začít spolu. Ve všech třídách jsme pozorovali velkou míru únavy v odpoledních blocích po obědě. Děti se na výuku netěšily. Shledáváme za potřebné nechat prostor v odpoledních hodinách pro spontánní hru.

Pro příští školní rok se nám jeví vhodné realizovat výuku v prvních třídách jinou formou.

Redaktor - zpravodaj týmu: Eliška Nováková

Tým: Markéta Vokurková, Eva Jenšíková, Anna Havelková, Hana Hartychová, Šárka Sobolová, Iveta Mánková, Anna Jiráková, Lucie Vaněčková, Veronika Kotková, Ondřej Šíp, Radka Turková, Zoja Zlonická, Andrea Nečasová, Lucie Urbanová, Jana Ullmanová, Michaela Kotrčová

Zážitky z mého 1. roku třídnictví na ZŠ Kunratice

Na Základní škole Kunratice jsem působila 2 roky jako párová učitelka. Teprve až 3. rok působení na škole, po státních závěrečných zkouškách, jsem se chopila třídnictví v 1. třídě.

Ráda bych zde popsala své zážitky z prvních měsíců třídnictví.

Každé ráno přicházím do třídy v 7:15. Zapínám počítač, vyřizuji emaily, nakukuji do přípravy na dnešní den, píši ranní dopis. V 7:40 přichází děti, vypráví mi zážitky ze svých životů, odevzdávají zdravotní způsobilost, přihlášky na adaptační kurz, papírové utěrky, kapesníky, další papíry, odevzdávají lístečky do družiny, přihlášky do družiny, hluchí, volám na ně: „1.hodinu máme český jazyk, nezapomeňte se nachystat“, 20minutový chaos na začátku vyučování. Jsem vnitřně rozhozena z hromady papírů, které mi leží na katedře, a já nevím, co s nimi. Musím se ale soustředit, protože začíná vyučování a svůj vnitřní chaos rozhodně nechci přenést na své žáčky. Ráno se pozdravíme, zjistíme, kdo nám dnes chybí, proběhne rituál přání dobrého rána kolem lucerny a přečteme si ranní dopis. Tyto rituály mě vrací do rytmu a snažím se jako profesionál učit celý den. Na konci dne jsem vyřízena. Tím to ale nekončí, vracím se k chaosu papírů a díky své párové učitelce Ivetce si je organizuji do tabulky, co mi kdo odevzdal.

Před vším tímto jsem dříve jako párová učitelka byla chráněna. Netušila jsem, kolik administrativy třídnictví obnáší. Přes chaotické první měsíce jsem si však nakonec ve všem dokázala udělat systém.

Svou třídu jsem celý rok vedla v programu Začít spolu. Každé ráno jsme si četli ranní dopis, který nám prozradil, co nás během dne bude čekat. Děti si ranní dopisy oblíbily natolik, že je dokonale motivovaly ke čtení. Během půl roku se naučila většina třídy číst, aniž bychom společně probraly všechna písmenka. Jednou za dva měsíce jsme společně prožili centra aktivit. Centra aktivit nesla společné téma a každá skupina si prošla pět center: matematiku, čtení, psaní, vědy a objevy a ateliér. Po prvních proběhlých centrech si děti samy vyvodily role, které jim pomáhaly k lepší spolupráci a k vytyčenému cíli při plnění úkolu. Role čtenáře se také stala jedním z motivačních motorů stát se opravdovým čtenářem.

Celý rok naši třídu navštěvovala panenka Sára (metoda Persona Dolls – podporující rovný přístup ve vzdělávání), která dětem vyprávěla, co zažívá, ráda si také vyslechla děti. Se Sárou jsme hodně diskutovali o chudobě. Po rozhovoru se Sárou jsme se vždy zabývali lekcí z Hodnotového vzdělávání sestry Cyril Mooney, která byla například zaměřena na laskavost.

Na začátku jsem si stanovila cíl napomoci dětem vytvořit soudržný kolektiv, který si bude vzájemně a přirozeně pomáhat. I když byla zrovna hodina matematiky a vyvstala nějaká situace mezi dětmi, kterou bylo potřeba vyřešit, pustili jsme se společně do jejího řešení. Uvědomila jsem si, že když se děti nebojí sdílet své niterné pocity, podařilo se nám nastavit bezpečné prostředí hned z kraje školního roku, z čehož jsem měla upřímnou radost. Podařilo se nám naučit se společně žít.

Celý rok jsme neznámkovali, naopak jsme o věcech s žáky hodně mluvili. Pomoci týdenních plánů se naučili nad sebou zamýšlet a hodnotit se. Dokázali si také dávat vzájemná ocenění. Po známkách se zprvu ptali, ale později se přestali ptát, protože jim slovní zpětná vazba dala vše, co potřebovali. Přesně věděli, v čem jsem chtěla, aby zabrali a v čem se jim naopak dařilo.

K celému našemu přátelskému soužití přispívala pravidla, která jsme měli vepsána do luceren (naše celoroční téma bylo Broučci) na dveřích a celý rok nad námi létala a chránila naše dobré a pevné vztahy.

Hodně se mi také osvědčilo do výuky zapojit rodiče, kteří se stali neodmyslitelnou součástí naší třídy a měli k nám vždy dveře otevřené. Podařilo se nám i s komunitou rodičů navodit velmi přátelské vztahy. Vždy mě posouvala vpřed jejich povzbuzující slova vzhledem k mému pozitivnímu stylu učení.

Ač první měsíce byly velmi náročné, podařilo se mi zvládnout celý první školní rok mého třídnictví a odcházím na prázdniny s krásným pocitem naplnění. Můj stanovený cíl se mi podařilo naplnit.

Děkuji za podporu mým kolegyním z prvních tříd Hance a Aniče, své párové učitelce Ivetce, která mi byla vždy oporou, vedení školy, které dokonale podporuje své učitele a za každou cenu stojí za nimi, Janě a Eviče, svým prvním paním učitelkám, kterým jsem dělala párovou učitelku a které mi byly vzorem na cestě stát se kvalitním učitelem.

Když máte pana ředitele a vedení školy, které ve vás má důvěru, oceňuje vás, tak to jde samo!

Šárka Sobolová, třídní učitelka 1. C

12. Stavíme nový dům pro šestáky a sedmáky

CÍL

Ověřujeme, zda námi nalezené důkazy o učení žáků dokládají jak jejich učení, tak na dosažení toho, co jsme plánovali jako cíl učení.

CESTA

Konkretizace cíle pro danou oblast

Vytvoření materiálu, který popíše a věcně zhodnotí nové organizace vyučování a spolupráci učitelů a jejich dopad na stanovování a naplňování vzdělávacích cílů. Materiál bude obsahovat doporučení pro nový školní rok 2019/2020 ve smyslu, zda a jak v projektu Stavíme nový dům pro šestáky, sedmáky pokračovat a zda a jak navázat do osmého ročníku.

Akční plán = cesta, jak toho chceme dosáhnout

Rozvrh šestých a sedmých tříd je vedením školy sestaven tak, že v jeho rámci lze vytvářet bloky výuky přírodovědných a humanitních předmětů v různých organizačních podobách a při spolupráci různých pedagogů. Učitelé těchto předmětů budou vyhledávat vhodné okruhy učiva 6. a 7. ročníků, které lze současně vyučovat napříč více předměty. Po stanovení vzdělávacích cílů vyučovacího bloku bude vybrána nejvhodnější organizační forma, kdy ale v rámci školního roku bude patrná i snaha o vystřídaní více organizačních forem pro jejich ověření. Výuka bude skupinou pedagogů pravidelně evaluována a zpravodaj skupiny vytvoří písemný záznam jakožto materiál dokládající splnění cíle. Jednotlivé skupiny (humanitní sekce 6., 7. třídy a přírodovědná sekce 6. a 7. třídy) po realizaci a evaluaci projektu budou v předem domluveném formátu písemně informovat zpravodaje skupiny o průběhu projektu.

Důkaz cílového stavu = dopad učitelovy práce

Vytvořený materiál obsahující:

- přehled nalezených a odučených témat z učiva 6. a 7. ročníku vhodných pro blokovou výuku
- využití organizační formy
- zhodnocení přínosů a úskalí jednotlivých organizačních forem i ve vztahu ke zvoleným vzdělávacím cílům
- výše zmíněné doporučení pro školní rok 2019/2020

36

EVALUACE stavíme nový dům pro šestáky a sedmáky

1. Vyhodnoťte, jak se Vám podařilo naplnit cíl?

V letošním roce nadále monitorujeme formy výuky využívané v blokovém vyučování. Shromažďujeme témata, která se nám podařilo blokově odučit, nebo alespoň plánovat.

V letošním školním roce došlo k rozšíření projektových bloků do 7. ročníků, kde se objevovala nová témata odučená v rámci blokových projektů:

Přírodovědný blok:

- Jezera světa (M, Fy, PŘ, Z)
- Fauna světadílů (PŘ, Z)
- Prvočísla – učíme se navzájem (M – bloková výuka)
- Flóra světadílů (PŘ, Z)

Humanitní blok:

- Co je gotika?
- Hrdinové

V šestých došlo k využití a prohloubení některých témat z loňského školního roku, kdy se s blokovou výukou začínalo. Konkrétně se doposud v 6. ročnících odučila blokově následující témata:

Přírodovědný blok

- Vesmír (M+Fy, Z, PŘ)
- Opravujeme pozemek školy (M +Z)
- Zima a vánoční čas (M+Fy+PŘ)
- Souměrnosti (M+PŘ)
- Voda a její hustota (PŘ, Z, Fy)
- Úhly (M + šestáci učí čtvrtáky)
- Elektrické napětí (Fy+M)
- Objem kvádru (M, Fy)
- Meteorologická měření (M, Z)
- Voda (Fy, Ch, PŘ, M)

Humanitní blok

- Světové mýty o stvoření světa
- Pravěké umění
- Epos o Gilgamešovi
- Starověký Izrael a hebrejské příběhy

V rámci přírodovědného bloku byla letos častěji využívána forma exkurze a její následné zpracování v následujících výukových dnech. Využili jsme uspořádání předmětů v bloku, a tím nedocházelo k odebírání vyučovacích hodin z nepřírodovědných předmětů.

Dále se často využívalo výuky dle rozvrhu daného dne s daným tématem, kdy na sebe vyučovací hodiny tematicky navazovaly.

V humanitním bloku nadále se využívalo rozpracování učiva do tematických celků, které se chronologicky opakují ve všech třech hlavních předmětech bloku (D, VV, literatura).

2. Co tomu případně bránilo, co se změnilo, co se povedlo?

Letošní rozvrh nebyl pro učitele koncipovaný natolik optimálně jako v loňském roce. Tedy v projektových dnech měli projektoví učitelé standardně výuku i v jiných třídách, což zhoršovalo organizaci. Další prvek, který byl v šestých ročnících patrný, bylo velké množství vyučujících v daném bloku (hlavně jsme toto pozorovali u výuky M a PŘ 6. tříd), což opět snižovalo možnost domluvy. Nicméně, obě tato omezení byla vždy řešitelná, pokud byl záměr projektu zrealizovat.

Povedlo se zrealizovat nové projekty, převážně v 7. třídách, kde učili učitelé, kteří měli již s projekty kladnou zkušenost z loňského školního roku. V šestých třídách přírodovědného bloku bylo projektů o poznání méně než v loňském školním roce.

3. Doložte naplnění cíle na konkrétních důkazech/příkladech?

Podrobně rozpracované projekty, jejich témata, výchovně vzdělávací cíle, organizační formy s klady a zápory jsou uvedeny v průběžných zprávách. Jako příklad uvádím po jednom projektu z obou bloků (přírodovědný a humanitní)

Projekt – Jezera světa

Časová dotace: 6 VH v rámci projektového dne

VVC (výchovně vzdělávací cíle):

- Žák pozná zástupce sladkovodních a mořských ryb
- Žáci se orientují na mapě Severní Ameriky a vyhledávají největší jezera
- Žáci formulují a ověřují hypotézy v rámci BOV
- Žáci s využitím čtvercové sítě vypočítávají plochu nepravidelného plošného útvaru

Obsahové propojení předmětů (kterých?): Z, PŘ, M, Fy

Přímé sloučení předmětů ve vzdělávacích blocích: M + Z

Oblasti učiva za jednotlivé předměty (rozepsat tematické celky odučené v rámci projektu):

Z: Velká jezera Severní Ameriky

PŘ: Ryby

Fy: salinity, hustota

M: měření plochy, poměr

Organizační formy (rozepsat všechny využití formy výuky)	Pozorované přínosy pro U/Ž	Pozorovaná úskalí pro U/Ž
rotace tří tříd v rámci tří	práce se standardně početnou skupinou žáků	

vzdělávacích bloků	možnost okamžité reflexe učitelovy práce a její aplikace v další skupině (precizace práce)	
	možnost spolupráce více učitelů v rámci jednoho bloku	

Název projektu: Byl pravěký člověk umělec?

Námět: Život v Paleolitu, jeskynní nástěnné malby

Předmět: Výtvarná výchova, literatura

Učitelé: Kateřina Círová, Tom Tychtl

Cíl projektu: Žák posoudí nové informace, pozorně a kriticky je zkoumá

Proces: Analýza obrazového záznamu jako jednoho z významných informačních zdrojů a dokladů lidské kultury.

První obrazový záznam lidské existence – jeskynní nástěnné malby mají mnoho různých výkladů. Dnešní lidé čtou obsahy a významy maleb v různých souvislostech na základě různých vědeckých poznatků. Dokonce i odborníci v oblasti umění se neshodují na výkladu funkce těchto maleb a panují neshody, zda jsou pravěké malby prvními uměleckými díly či nikoliv.

Naším záměrem je žáky vtáhnout do této diskuse a na základě ověřitelných faktů posoudit různé teorie vzniku a významu maleb, popřípadě vytvořit nové, vlastní teorie podle své prožitě zkušenosti během projektu.

Postup práce a dílčí cíle:

1. Žáci imitují pravěké nástěnné malby, využijí k tomu podobné technologie malby jako v paleolitu (malba zemími pigmenty, krví, tukem, ...).
2. Žáci posoudí vznik pravěkých nástěnných maleb na základě získaných znalostí a zkušeností - reflexe v kruhu. Při reflexi zdůvodňují výběr svého námětu, hodnotí náročnost technologického postupu a tvoří teorie o vzniku a významu pravěkých nástěnných maleb.
3. Na závěr projektu žáci písemně definují pojem umění a posoudí, zda mohl být pravěký člověk umělec.

4. O čem uvažujete v plánování na příští rok?

Plánujeme pokračovat s projektovou (blokovou výukou) v rámci celého druhého stupně, čemuž bude přizpůsoben rozvrh humanitních a přírodovědných předmětů.

5. Co již jsme tento rok napsali a co nám pomůže reagovat na otázky?

Průběžné vyhodnocování projektů v dílčích zprávách.

Redaktor - zpravodaj týmu: Tereza Lomnická

Týden Země

Úterý a středa

1. stupeň

Mini GLOBE Games - aktivity v lese, 5 vyučovacích hodin. Dle rozpisu. Ostatní třídy prvního stupně se v ten den učí (pracují na svém třídním projektu) 4 vyučovacích hodiny.

Rozpis Mini GLOBE Games pro první stupeň

39

úterý 23.4.	čas	stan. č.1	stan. č.2	stan. č.3	stan. č.4	stan. č.5	stan. č.6	stan. č.7	stan. č.8
	8:45 - 9:00	I.A	I.B	I.C	II.A	II.B	II.C	III.A	III.B
	9:10 - 9:25	III.B	I.A	I.B	I.C	II.A	II.B	II.C	III.A
	9:35 - 9:50	III.A	III.B	I.A	I.B	I.C	II.A	II.B	II.C
	10:00 - 10:15	II.C	III.A	III.B	I.A	I.B	I.C	II.A	II.B
	10:25 - 10:55 svačina	II.B	II.C	III.A	III.B	I.A	I.B	I.C	II.A
	11:05 - 11:20	II.A	II.B	II.C	III.A	III.B	I.A	I.B	I.C
	11:30 - 11:45	I.C	II.A	II.B	II.C	III.A	III.B	I.A	I.B
	11:55 - 12:10	I.B	I.C	II.A	II.B	II.C	III.A	III.B	I.A

středa 24.4.	čas	stan. č.1	stan. č.2	stan. č.3	stan. č.4	stan. č.5	stan. č.6	stan. č.7	stan. č.8
	8:45 - 9:00	III.C	IV.A	IV.B	IV.C	V.A	V.B	V.C	V.D
	9:10 - 9:25	V.D	III.C	IV.A	IV.B	IV.C	V.A	V.B	V.C
	9:35 - 9:50	V.C	V.D	III.C	IV.A	IV.B	IV.C	V.A	V.B
	10:00 - 10:15	V.B	V.C	V.D	III.C	IV.A	IV.B	IV.C	V.A
	10:25 - 10:55 svačina	V.A	V.B	V.C	V.D	III.C	IV.A	IV.B	IV.C
	11:05 - 11:20	IV.C	V.A	V.B	V.C	V.D	III.C	IV.A	IV.B
	11:30 - 11:45	IV.B	IV.C	V.A	V.B	V.C	V.D	III.C	IV.A
	11:55 - 12:10	IV.A	IV.B	IV.C	V.A	V.B	V.C	V.D	III.C

Stručný přehled jednotlivých stanovišť

	Název stanoviště	vztaheno k cíli	co budeme dělat		zodpovědný dospělák
stan. č.1	Půda	Život na souši	hlína není špína		Honza Mazůrek
stan. č.2	Voda	Pitná voda	šetří vodou		Tereza Lomnická
stan. č.3	Život ve vodě	Život ve vodě	pracuje celé tělo		Eva Hilčerová
stan. č.4	Hlad	Konec hladu	Postojíme se svými postoji?		Veronika Valínová - úterý Helena Staňková - středa
stan. č.5	Rovnováha na Zemi	Rovnost / rovnováha na planetě	pohybová aktivita		Martin Suchánek
stan. č.6	Jen spolu to dokážeme	Partnerství ke splnění cílů	týmová spolupráce		Linda Tagwerkerová
stan. č.7	Recyklace	Odpovědná výroba a spotřeba	stavíme sen		Petra Bejdová
stan. č.8	Biodiverzita	Život na souši	hledáme důkazy		Filip Teigiser

2. stupeň

6.,7., a 8. ročníky - Třídy se učí (pracují na svém třídním na projektu) s třídním učitelem nebo zastupujícím třídním. Během těchto dvou dní se aktivně zúčastní **workshopu** dle rozpisu.
9. ročník vypomáhá s organizací na Mini GLOBE Games dle rozpisu

Rozpis workshopů pro žáky druhého stupně

úterý 23.4.	6.A, 6.B	9:00 - 10:30	Ochrana mořských želv	Dílna s Hankou Svobodovou, která již několik let zachraňuje mořské želvy v Indonésii. Šíří osvětu nejen na českých, ale i na indonéských školách
	6.C, 7.A	11:00 - 12:30		
	7.B	8:30 - 10:00	Mlhavá objektivita	
	7.C	10:30 - 12:00		
středa 24.4.	8.A	8:30 - 10:00	Mlhavá objektivita	Workshop umožní žákům poznat, jaké mohou být vlivy na objektivitu zpravodajství. Žáci se sami vžijí do rolí novinářů různých typů sdělovacích prostředků, mluvčích a ekologů a zkusí si formulovat jednotlivá stanoviska, následně o nich proběhne diskuze.
	8.B	10:30 - 12:00		

Čtvrtek

všechny
třídy

Žáci se svými třídními učiteli a zastupujícími třídními pracují na výstupech svého třídního projektu.

První stupeň 4 vyučovací hodin (1. - 3. ročník), 5 vyučovacích hodin (4. - 5. ročník)

Druhý stupeň 6 vyučovacích hodin

41

Pátek

všechny
třídy

Festival třídních projektů

1. vyučovací hodina	příprava stánků na festival	Každá třída prezentuje svůj projekt ve svém stánku (velikosti 1 a více lavic). Rozpis a rozmístění stánků v prostorách školy bude upřesněno během Týdne Země na nástěnce ve sborovně.
2. - 4. vyučovací hodina	Festival třídních projektů	Při prezentování třídního projektu se střídají u stánku skupinky žáků třídy dle potřeby. Ostatní obcházejí ostatní stánky nebo navštíví divadelní představení v Aule dle rozpisu.

! Každý žák obdrží kartičku s políčky a musí za **Festival získat razítko za aktivní účast u pěti stánků** (např. za správně zodpovězenou otázku, splněný úkol apod.)

! Každý žák má k dispozici dva hlasy, kterými hlasuje o nejlepší prezentaci (jeden hlas pro kategorii první stupeň a jeden hlas pro druhostupňový projekt). Hlasování probíhá u stánků.

5. vyučovací hodina	Závěrečný Happening	Společné zakončení Týdne Země, které se bude opírat o dvě hlavní aktivity
---------------------	----------------------------	---

Sděl své přání pro naši planetu

Žáci budou psát na speciální plochu své poselství nebo přání pro naši planetu. Tato plocha bude poté vyvěšena na plot naší školy a bude tak prezentována široké veřejnosti

Živý lidský řetěz

Všichni žáci a učitelé se pokusí o rekord ve vytvoření živého lidského řetězu dle nosné myšlenky projektu Týden Země 2019 (jedna planeta + jedna škola + každý jeden z nás)

! CELOŠKOLNÍ TIPOVACÍ SOUTĚŽ O SLADKOU ODMĚNU

Bude vyhlášena od rána: Jak dlouhý řetěz vytvoříme, když se všichni spojíme?

42

13. Matematická gramotnost 1. stupeň

Linka je daná metodikou, která je zpracována v jednotlivých učebnicích vycházejících z koncepce prof. Hejného, kterou používáme.

CÍL

Ověřujeme, zda námi nalezené důkazy o učení žáků dokládají jak jejich učení, tak na dosažení toho, co jsme plánovali jako cíl učení.

CESTA

Konkrétnizace cíle pro danou oblast

Udržet stávající úroveň matematiky dle koncepce prof. Hejného na I. stupni.
Pokračovat v diferencování výuky matematiky směrem k žákům.

Akční plán = cesta, jak toho chceme dosáhnout

- Mentorská podpora začínajícím učitelům,
- otevřené hodiny učitelů a mentorů,
- podpora začínajících učitelů formou párové výuky,
- případná spolupráce s externím lektorem v rámci seminářů,
- sledování moderních trendů učení v matematice.
- Někteří učitelé zavádí do hodin gradované úlohy a využívají je k sebehodnocení žáků.
- Učitelé sdílí osvědčené postupy a metody v problémových prostředích a využívají je k podpoře nejistých žáků.

Důkaz cílového stavu = dopad učitelovy práce

- V praxi ověřený soubor gradovaných úloh pro 1. – 3. ročník a jeho využívání pedagogy.

EVALUACE matematická gramotnost 1. stupeň

Pároví učitelé spolupracovali s třídními učiteli a připravovali hodiny matematiky tak, aby byl uplatněn individuální přístup ke každému žákovi.

V letošním roce neproběhla spolupráce s externím lektorem.

Učitelé využívali materiály a nápady do výuky z webových stránek PhDr. Evy Bomerové.

Většina učitelů I. stupně využívala gradované úlohy, které jsou umístěné na webovém úložišti školy. Přibýlo učitelů, kteří si připravovali své gradované úlohy do výuky. Někteří učitelé své nápady a materiály týkající se gradovaných úloh sdíleli s kolegy.

Učitelé mezi sebou sdíleli osvědčené postupy a metody v problémových prostředích a aplikovali je ve výuce.

Redaktor - zpravodaj týmu:
Eva Jenšíková a učitelé 1. stupně

14. Jazyková gramotnost

43

CÍL

Ověřujeme, zda námi nalezené důkazy o učení žáků dokládají jak jejich učení, tak na dosažení toho, co jsme plánovali jako cíl učení.

CESTA

 Konkretizace cíle pro danou oblast

1. Metoda CLIL

 Ve škole existuje tým lidí, kteří metodu CLIL využívají, sdílejí zkušenosti a poznatky a dále se v této oblasti rozvíjejí.

 Do CLILových vstupů a uvažování o nich zapojujeme principy formativního hodnocení.

 Akční plán = cesta, jak toho chceme dosáhnout

Současný stav

V současné době výuka metodou CLIL probíhá ve 2., 3. a 5. ročnících, a to v rozsahu 2 x 45 min. měsíčně v každé třídě. Předměty se střídají, v současné chvíli máme zkušenost s CLILovými vstupy v hodinách matematiky, SKN (přírodopis i vlastivěda) a VV. Ročníkoví učitelé spolu s vyučujícím jazyka společně plánují hodiny, které jsou pak ve stejném formátu, případně s lehkými obměnami odučeny v každé třídě ročníku. Společné plánování upevňuje spolupráci mezi pedagogy, zkvalitňuje výuku ve smyslu "víc hlav víc ví", zefektivňuje přípravu a snižuje její náročnost a zároveň poskytuje širší a objektivnější základnu pro reflexi a vyhodnocování vstupů - použité metodiky, obsahové a kognitivní náročnosti, ...

Tuto výuku zaštiťuje v současné chvíli jediný angličtinář. Zároveň dochází další vyučující podobným způsobem do 2.B. Případně další vstupy jsou momentálně jednorázové a "ochutnávkové" dle organizačních a časových možností. Využívání cizojazyčných zdrojů v běžné výuce a práce s nimi se v tuto chvíli nemonitoruje.

V rámci šablony škola v tuto chvíli poskytuje pravidelnou výuku anglického jazyka dvěma pedagogům s výhledem na jejich osamostatnění v metodě CLIL.

 Důkaz cílového stavu = dopad učitelovy práce

Důkaz cílového stavu:

- portfolio popisů a reflexe k odučeným vstupům
- dotazník ohledně vstupů CLIL vyplněný v závěru roku dětmi
- shrnutí reakcí a postřehů dětí a odučených hodin

Zamýšlený dopad učitelovy práce

Zvýšení expozice anglickému jazyku, děti získávají příležitost používat angličtinu přirozeněji než v hodinách jazyků, tedy jako nástroj porozumění, nikoli jako vlastní předmět výuky, a to v bezpečném prostředí bez hodnocení a cílené práce s chybou. Získávají základní terminologii v různých předmětech, upevňují si související slovní zásobu a gramatické struktury. Mimo jiné také zakouší schopnost domluvit a dorozumět se v cizím jazyce o určitém tématu a zakouší tak také pocit úspěchu.

Děti v hodinách CLIL ochotně a spontánně používají angličtinu, volí ji často, i pokud mají na výběr z obou jazyků. Děti si uvědomují důležitost angličtiny v dnešní době a potřebu porozumět informacím získaným v cizím jazyce.

EVALUACE výuka metodou CLIL

44

 V tomto školním roce se metodě CLIL systematictěji věnovali dva pedagogové jazykáři, kteří sdílí své zkušenosti a poznatky a navazují pravidelnou spolupráci. Očekává se, že by se v příštím roce mohli zapojit další kolegové.

 Do CLILových vstupů a uvažování o nich zapojujeme principy formativního hodnocení. Řada pedagogů podílejících se na metodě CLIL je zároveň členem skupiny formativního hodnocení. Do hodin CLIL tak zcela přirozeně průběžně zařazují osvojované principy a techniky. Při plánování hodin jsou zohledňovány výstupy dětí z předešlých vstupů, využíváme metody FH jako jsou propustky, hlasování, práci na mazacích tabulkách, losování apod. Hodiny CLIL nebyly až na výjimky hodnoceny sumativně, formativní hodnocení je tedy jediným hodnotícím principem. V tuto chvíli však neprobíhá systematicky a promyšleně. Ukazuje se, že hodnocení, jeho koncepčnost a systematicčnost je jednou ze slabých stránek celého projektu CLIL. Jednotlivé vstupy na sebe v tuto chvíli nenavazují, probíhají v různých předmětech, nelze tedy vysledovat pokroky žáků, osvojené učivo se dále systematicky nekotví a důkazy o učení jsou tak pro další postup využívány jen částečně.

Plánované kroky a jejich evaluace:

 Vytipovávat oborové učitele, kteří jsou schopni a ochotni se ve výuce metodou CLIL výhledově osamostatnit, navázat s nimi spolupráci a podporovat je.

V tuto chvíli se s cílem osamostatnit se v používání angličtiny v hodinách vzdělávají v anglickém jazyce dva pedagogové 1. stupně.

 Vytvořit v rámci školy "mini tým" angličtinářů a výhledově oborových učitelů, kteří metodu CLIL využívají, sdílejí zkušenosti a poznatky a dále se v této oblasti rozvíjejí.

V tuto chvíli se metodě CLIL systematictěji věnují dva pedagogové jazykáři, kteří sdílí své zkušenosti a poznatky a navazují pravidelnou spolupráci. Na reflexích, plánování a uvažování o možných podobách a potenciálu metody ve škole se průběžně podílejí i zapojení pedagogové-nejazykáři.

 Postupně zapojovat další vyučující z řad angličtinářů, kteří o metodu projeví zájem.

Očekává se, že by se v příštím roce mohli zapojit další angličtináři. Rozsah a podoba jejich zapojení je v tuto chvíli předmětem jednání.

 Založit v rámci školy sdílené portfolio CLILových vstupů, které bude monitorovat odučené vstupy a zároveň bude sloužit jako inspirace pro kolegy a "nabídka" vstupů pro oborové učitele.

Portfolio existuje a je pravidelně aktualizováno. Není ale dosud z řady důvodů využíváno. Pro příští rok bylo navrženo sdílené úložiště na OneDrive, budou se hledat další způsoby, jak zajistit sdílení a výměnu informací a materiálů. Důraz bude kladen na osobní setkávání a sdílení vznikající skupiny.

 Nabízet otevřené hodinu pro případné další zájemce.

Hodiny CLIL byly pro sborovnu běžně otevřené od 2. pololetí, ale návštěvnost kolegů byla malá. Pravděpodobně nebyla dostatečná informovanost o této možnosti, případně pedagogové nevyužili

možnost požádat v této souvislosti o uvolnění ze svých hodin. Hodiny CLIL byly ale otevřeny řadě návštěv z jiných škol a učitelům z projektu Učitel naživo.

 V rámci pravidelných sdílení se soustředit také na vyhodnocování úspěšnosti a účinnosti metody - hledat možnosti a způsoby monitorování pokroku žáků, hledat důkazy o jejich učení, shromažďovat a vyhodnocovat je.

Pro náročnost samotné přípravy vstupů CLIL se nedařilo těmto koncepčním otázkám věnovat dostatečný prostor, diskutováno bylo o těchto tématech okrajově a vyhodnocování probíhalo spíše intuitivně a namátkou.

Potřeby

 Pro příští rok je plánováno uvolnit angličtinářům za 1 hodinu odučenou metodou CLIL v úvazku 1 hodinu běžné angličtiny.

 Několik pedagogů spolupracujících na výuce CLIL se pravidelně účastní setkávání skupiny FH a v této oblasti se systematicky rozvíjí.

1. **Vyhodnoťte, jak se Vám podařilo naplnit cíl?**

Ve škole existuje tým lidí, kteří metodu CLIL využívají, sdílejí zkušenosti a poznatky a dále se v této oblasti rozvíjejí.

V tuto chvíli se metodě CLIL systematictěji věnují dva pedagogové jazykáři, kteří sdílí své zkušenosti a poznatky a navazují pravidelnou spolupráci. Očekává se, že by se v příštím roce mohli zapojit další kolegové.

Do CLILových vstupů a uvažování o nich zapojujeme principy formativního hodnocení.

Řada pedagogů podílejících se na metodě CLIL je zároveň členem skupiny formativního hodnocení. Do hodin CLIL tak zcela přirozeně průběžně zařazují osvojované principy a techniky. Při plánování hodin jsou zohledňovány výstupy dětí z předešlých vstupů, využíváme metody FH jako jsou propustky, hlasování, práci na mazacích tabulkách, losování apod. Hodiny CLIL nebyly až na výjimky hodnoceny sumativně, formativní hodnocení je tedy jediným hodnotícím principem. V tuto chvíli však neprobíhá systematicky a promyšleně. Ukazuje se, že hodnocení, jeho koncepčnost a systematickost je jednou ze slabých stránek celého projektu CLIL. Jednotlivé vstupy na sebe v tuto chvíli nenavazují, nelze tedy vysledovat pokroky žáků, osvojené učivo se dále systematicky nekotví a důkazy o učení jsou tak pro další postup využívány jen částečně.

2. **Co tomu případně bránilo, co se změnilo, co se povedlo?**

Povedlo se zapojit dalšího angličtináře, povedlo se odučit první ojedinelé hodiny CLIL na 2. stupni, díky grantu ČS se podařilo najít prostředky na finanční ohodnocení všech zúčastněných. Na 1. stupni již většina pedagogů monitoruje, že probíhá výuka metodou CLIL a je připravená se do ní nějakým způsobem zapojit, většina angličtinářů o ní seriózním způsobem uvažuje. Zároveň obavy angličtinářů poukazují na slabé stránky a rizika spojená s touto metodou, otevírá se širší diskuze a hledají se cesty, jak tuto metodu ve škole nejlépe využít, aby byla efektivní a trvale udržitelná.

Dalšímu zapojování nepochybně brání oprávněné obavy angličtinářů z časové náročnosti metody a pocit nedostatečné připravenosti. Pro příští rok je plánováno uvolnit angličtinářům za 1 hodinu odučenou metodou CLIL v úvazku 1 hodinu běžné angličtiny. Většina angličtinářů však tento poměr vnímá jako nedostatečný a uvádí ho jako důvod, proč se do výuky CLIL nezapojí nebo nezapojí výrazněji.

3. **Doložte naplnění cíle na konkrétních důkazech/příkladech?**

Za důkaz považuji především jména zapojených lidí, odučené vstupy, o nichž existuje evidence ve Škole Online, případně v portfoliu na vyžádání. Zpětné vazby dětí.

4. **O čem uvažujete v plánování na příští rok?**

Zapojit další angličtináře, posílit vzájemné sdílení, hledat cesty systematizace práce s důkazy o učení, hledat možnosti provázanosti s výukou Aj, případě provázanosti jazyka používaného v jednotlivých vstupech, aby docházelo ke kotvení a integraci probraného a posílil se dopad na učení jazyka.

5. Co již jsme tento rok napsali a co nám pomůže reagovat na otázky?

V současné době výuka metodou CLIL probíhá ve 3. a 5. ročnících, a to v rozsahu 2 x 45 min. měsíčně v každé třídě. Předměty se střídají, v současné chvíli máme zkušenost s CLILovými vstupy v hodinách matematiky, SKN (přírodopis i vlastivěda) a VV. Ročníkoví učitelé spolu s vyučujícím jazyka společně plánují hodiny, které jsou pak ve stejném formátu, případně s lehkými obměnami, odučeny v každé třídě ročníku. Společné plánování upevňuje spolupráci mezi pedagogy, zkvalitňuje výuku ve smyslu "více hlav více ví", zefektivňuje přípravu a snižuje její náročnost a zároveň poskytuje širší a objektivnější základnu pro reflexi a vyhodnocování vstupů - použité metodiky, obsahové a kognitivní náročnosti, ...

Tuto výuku zaštiťuje v současné chvíli jediný angličtinář. Zároveň dochází další vyučující podobným způsobem do 2.B. Případně další vstupy jsou momentálně jednorázové a "ochutnávkové", dle organizačních a časových možností. Využívání cizojazyčných zdrojů v běžné výuce a práce s nimi se v tuto chvíli nemonitoruje.

V rámci šablon škola v tuto chvíli poskytuje pravidelnou výuku anglického jazyka dvěma pedagogům s výhledem na jejich osamostatnění v metodě CLIL.

Tým:

Tereza Mocová, Jana Kopecká, Barbora Vávrová, Ilona Zapletalová

46

2. Jazyková gramotnost

CESTA

Konkretizace cíle pro danou oblast

Žáci dosáhnou jazykové úrovně dle SERR odpovídající danému ročníku. Zdokonalí se zejména ve čtenářských dovednostech.

Akční plán = cesta, jak toho chceme dosáhnout

Zaměříme se na kompetence SERR, budeme sdílet zdroje, materiály a zkušenosti s jejich využitím ve výuce a následně je vyhodnocovat.

Každý žák přečte nejméně jednu až dvě knihy z edice Graded readers – zjednodušená četba. Na základě četby žáci budou schopni vypracovat námi připravený záznamový čtenářský list, krátce pohovořit o tom, co četli, a případně napsat krátkou sumarizaci knihy. Budeme pracovat s čtenářskými úrovněmi 1 – 4 na základně jazykových úrovní našich žáků.

Důkaz cílového stavu = dopad učitelovy práce

Žáci budou schopni komunikovat písemně i ústně v cizím jazyce na úrovni popsané v SERR, zdokonalí se ve čtení v cizím jazyce, budou schopni práce s textem – vyhledávat podstatné informace, shrnovat text.

EVALUACE jazyková gramotnost

Tým jazykářů se v tomto školním roce zaměřil zejména na rozvoj čtenářství v cizím jazyce. Za tímto účelem jsme ve sborovně školy zřídili sharepoint všech učitelů AJ napříč ročníky, kde jsme společně

sdíleli osvědčené a zajímavé texty a materiály vhodné do hodin AJ. Ve druhém pololetí jsme využili možnost nakoupit knihy z edice Graded Readers – zjednodušená četba. Knihy byly určeny pro žáky 5. – 9. tříd a v každé skupině měli žáci možnost výběru ze 4 různých titulů. Po dohodě s Květou Krüger pojal každý angličtinář práci s literaturou po svém. Zde jsou závěrečná shrnutí vyučujících:

Linda Tagwerkerová

Nejvíce motivované byly 5. a 6. třídy, pokud se dětem příběh líbil, nebylo složité je ke čtení motivovat - v podstatě jsme stihli prostřídat a přečíst všechny tituly. V 7. - 9. třídách bylo náročnější žáky ke čtení motivovat. Ukázalo se, že ten, kdo je naladěn číst v Čj, tak zvládá lépe výzvu číst v Aj. Určitě se osvědčilo nabídnout žákům, kteří měli problém, nižší 'level'. Pociťovala jsem nedostatečnou časovou dotaci - motivace, výměna knih, evidence, kdo si co půjčil,... - to vše zabralo poměrně dost času. Na druhou stranu, kdo četl rád, tak si i rád připravil prezentaci na svou knihu - postavenou na dovednostech ze čtenářství a denících z českého jazyka.

Věra Nedvědová

V mých hodinách měli všichni žáci povinnost vypracovat čtenářský list. Stačilo napsat o knize 2 věty a vypsát si asi 5 slovíček, která byla pro ně nová. Pak si o knize povídali ve skupinách a skupina knihu prezentovala ostatním.

Iva Peštová

Všichni žáci přijali povinnou četbu velmi kladně a většina si po přečtení aktivně vyžadovala další knihu. Slabí žáci měli bohužel problém i s úrovní Starter. Pokud je jazyk v knize pro žáka moc složitý, hrozí, že ztratí motivaci číst. Musíme tedy promyslet, jak postupovat, aby i slabí žáci vytěžili ze čtení maximum.

Martina Macháčková

Knihy jsem četla se žáky 5. – 7. tříd. Žáci měli možnost vypracovat čtenářský list nebo zvolit formu rozhovoru o knize. Během pololetí se ukázalo, jak velké rozdíly mezi dětmi jsou. Zdatní čtenáři si přišli už následující hodinu pro novou knihu, kdežto ti slabší zvládli za měsíc přečíst sotva pár stránek. Výměna titulů tak nemohla proběhnout, ale zdatní čtenáři měli možnost půjčit si jiné tituly z angličtinářské knihovničky. Některé děti byly s knihami spokojené, pro jiné byl příběh nezajímavý a slabší žáci měli často problém přečíst i komiksově psané knihy na úrovni Starter. Líbilo se mi povídání o knihách ve skupinkách během hodiny, ale bohužel se mi taková hodina podařila zorganizovat pouze jednou v každé skupině.

 Petra Wernischová se aktivně věnovala čtenářství s žáky 3. ročníku, s nimi ale nevyužívala knihy z edice Graded Readers.

V týmu se různé názory na to, zda a jak mají děti dělat záznam z četby. Myslíme si, že v následujícím roce by se celý tým měl domluvit na stejných výstupech četby.

Také bychom měli aktivně pracovat s doplňkovými cvičeními, která jsou součástí námi využívaných knih - zefektivní se tak proces učení se jazyka.

V neposlední řadě bychom se chtěli jako tým pravidelně setkávat s jasným cílem schůzky a konzultovat.

Tým: Věra Nedvědová, Iva Peštová, Martina Macháčková, Martin Suchánek, Petra Wernischová, Linda Tagwerkerová, Petra Bejdová

15. Školní družina a školní klub

CÍL

Ověřujeme, zda námi nalezené důkazy o učení žáků dokládají jak jejich učení, tak na dosažení toho, co jsme plánovali jako cíl učení.

CESTA

Konkretizace cíle pro danou oblast

Vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování.

Akční plán = cesta, jak toho chceme dosáhnout

5 x PÉ

- pozdrav
- pomoz
- poděkuj
- pusť do dveří
- požádej

Akční plán cesty

- zařazení týdnů jednotlivých PÉ
- návštěva odborníka na etiketu
- využití motivace dětí (odznak ...)
- nabídka otevřených hodin ŠD
- výtvarné zpracování 5 x PÉ
- osobní příklad dospělých osob ve škole

Důkaz cílového stavu = dopad učitelovy práce

- Žáci dodržují základní pravidla slušného chování – zdraví, děkují, umějí druhého požádat a vzájemně si pomáhají.

EVALUACE školní družina a klub

 V jednotlivých odděleních jsme zařazovali týdny zaměřené na podporu slušného chování – pozdrav, prosba a poděkování, přednost druhým při vstupu do dveří i v jiných situacích (dvojice, fronta, vybírání materiálu při výtvarných činnostech ...). S dětmi jsme o jednotlivých pravidlech mluvili, objasňovali, zdůvodňovali. Pro jejich podporu jsme používali různé druhy motivace i oceňování. V průběhu celého školního roku jsme využívali různé způsoby na upevnění, zvnitřnění žádaného chování – nejen v určeném týdnu.

 Rozhodli jsme se pro přijatelnější formu – využili jsme etický podtext divadelních představení, čtené literatury, besedy s dětmi. Nabízení lektori přímo na etickou výchovu nás odradili finanční náročností nebo nezajímavým programem (cíleným spíše na předškoláky či podle prezentace na webu nelákavým).

 Každá paní vychovatelka ŠD využila svůj motivační systém: puntíky a hvězdičky, karty, pochvaly, odměny materiální či činnostní, sebehodnocení... Neshledali jsme rozdíl v účinnosti.

 Ve ŠD proběhlo několik otevřených hodin i napříč ročníky, společná sdílení.

 Pravidla jsme zpracovávali různými způsoby – scénkami, výtvarnými technikami... Některá díla posloužila k výzdobě školy.

Shodli jsme se, že ve všech odděleních je vidět posun, nejvýraznější v prvních třídách, kde si děti v novém prostředí nejlépe osvojují pravidla spojená se školou.

Záměr nám pomohl formulovat pro děti srozumitelně vyžadovaná pravidla dříve, než je začneme kritizovat za jejich nedodržení.

Zároveň jsme si všimli dětí, které mají komunikační problémy a zaměřili se na jejich podporu. Byla efektivní.

Na druhou stranu vyčnívají děti s potřebou sebeprosazování se na úkor ostatních. I zde se podařilo trpělivým usměřováním a oceňováním zmírnit nežádoucí projevy.

Vnímáme, že atmosféra školy může pomoci, ale vliv rodiny a osobnosti žáka je významným faktorem, který se promítá do výsledku.

- Příští školní rok je důležité zavedení 5P zejména v prvních třídách, kde je největší efektivita.
- V dalších odděleních budeme upevňovat a prohlubovat zavedená pravidla.
- Plánujeme využít knihu básní Etikadla, kterou bychom rádi zakoupili.

Tým:

Michaela Kotrčová, Andrea Nečasová, Zoja Zlonická, Jana Laštovičková, Petra Brabcová, Jana Ullmannová, Radka Turková, Lucie Urbanová, Jitka Kočárková, Daniela Černá

16. Školní poradenské pracoviště

Cíl 1.: Podpořit pro-inkluzivní kompetence pedagogů

Náročnost vzdělávacího procesu na naší škole je dána nejen vysokým počtem žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, počtem cizinců, ale i širokým spektrem a závažností poruch u žáků, které naše škola má. Naším cílem je podpořit zvyšování kompetencí pedagogů v oblasti péče o žáky se SVP, které vnímáme jako nezbytnou podmínku při budování inkluzivního prostředí školy.

EVALUACE

Speciální pedagožky i psychologka kolegům, kteří projeví zájem velmi často dávají přímou metodickou podporu. Podpora probíhá dle vzájemné dohody buď formou náslechoových hodin s následným rozбором a zpětnou vazbou, nebo formou individuálních konzultací k průběhu vzdělávání u jednotlivých žáků. Zároveň velkou podporou je i realizace včasné diagnostiky žáků a pomoc při nastavování funkčních podpůrných opatření ve výuce.

Součástí podzimní pedagogické rady byl workshop pro pedagogy s praktickými ukázkami využití sped/ped. pomůcek, výukových materiálů pro žáky se SVP, jehož cílem bylo, aby pedagogové toto v běžných hodinách více využívali.

Zbývá splnit: Opatření 1: Interní vzdělávací semináře k problematice vzdělávání žáků se SVP pro pedagogy zajištěné odborníky ŠPP. – bude probíhat ve šk. roce 2019/20

Cíl 2.: Vytvořit podmínky pro včasnou depistáž žáků s potřebou podpůrných opatření před nástupem do 1. ročníku

Prostřednictvím tohoto cíle chceme preventivně předcházet výukovým obtížím u žáků nastupujících k povinné školní docházce, minimalizovat výskyt školní neúspěšnosti a předcházet případnému riziku návratu „školsky nezralých“ dětí zpět do MŠ. Uvědomujeme si významnost „dobrého startu“, který ovlivňuje mnohé aspekty vývoje dítěte. Vnímáme, že zážitek selhání na počátku školní docházky může mít vliv nejen na celkový přístup dítěte ke školní práci, ale může se negativně promítat i do jeho budoucího vývoje.

EVALUACE

V průběhu podzimu a zimy speciální pedagožky a psycholožka školy zrealizovaly ve spolupráci se spádovou MŠ screening školní zralosti, tím byly vytipovány děti s částečnými percepčními nezralostmi, děti s nižší mírou sociální, emoční či pracovní zralosti a přednostně jejich rodičům byl nabídnut čtyřměsíční rozvojový program. Tento vedly speciální pedagožky školy a byl zaměřen na a minimalizaci vzniku výukových obtíží a rozvoj těch dovedností, které jsou nezbytným předpokladem pro úspěšné zvládnutí školní docházky.

Zároveň speciální pedagožky u všech žáků 1. ročníků podpořily rovnoměrný vývoj v jednotlivých oblastech poznávacích funkcí, v oblasti grafomotoriky a v percepčních oblastech metodou „Dobrého staru“. Tento program probíhal ve všech třech prvních třídách s cílem minimalizovat rizika pozdějšího rozvoje výukových obtíží (i ve smyslu vzniku SPU). V indikovaných případech, u vytipovaných dětí administrovaly „Test rizik poruch čtení a psaní pro rané školáky“ jako východisko pro nastavení optimální následné intervence.

U žáků vyžadujících PO ve výuce byla učitelé a spec. ped. nastavena podpůrná opatření sestavená v PLPP. Ta umožňují vyučujícím individualizovat výuku tak, aby jednotliví žáci mohli ve výuce dosahovat svého osobního maxima.

Cíl 3.: Podpořit budování pozitivního klimatu třídních kolektivů

Naším cílem je snaha o vytváření pozitivního a bezpečného třídního klimatu. Považujeme jej za nezbytný předpoklad pro úspěšné vzdělávání heterogenních kolektivů a zásadní podmínku pro úspěšnou inkluzi dětí s jakoukoliv potřebou podpůrných opatření.

EVALUACE

I v letošním školním roce probíhala systematická diagnostika třídních kolektivů pomocí sociometrických technik (B3, B4, SORAD, Třídní kompas). Školní psycholožka sleduje společně s třídními učiteli dynamiku třídních kolektivů a efektivně vyhodnocuje případné varovné signály soc. patologických jevů a ohrožení pozitivního klimatu tříd. Výsledky sociometrie využíváme i jako východisko pro volbu vhodných technik skupinové práce při třídnických hodinách. Psycholožka společně s třídními učiteli prostřednictvím cílené skupinové práce s dětmi v rámci třídních hodin posiluje bezpečné a pozitivní klima ve třídách. V rámci třídnických hodin třídní učitelé využívají skupinové aktivity zaměřené na nácvik komunikace, spolupráce, důvěry, tolerance a schopnosti efektivního řešení. To vnímáme jako ideální preventivní aktivitu, snižující riziko výskytu sociálně – patologických jevů v třídních kolektivech.

V září se uskutečnil Adaptační výjezd nově vzniklých 6.tříd a na začátku října vyjeli na Adaptační výjezd všichni prvňáčci. Tato forma pobytových akcí „mimo školu“ je zaměřena na zvyšování koheze nových kolektivů, nastavení kvalitní pracovní atmosféry ve třídě a posilování vazby žák – žák, žák – učitel.

Cíl 4.: Podpořit začlenění žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ)

Naším cílem je udržení optimálních podmínek pro začlenění žáků s odlišným mateřským jazykem do prostředí ZŠ, tak aby těmto žákům mohla být i nadále poskytována individuální péče v aktuálním rozsahu.

EVALUACE

V letošním školním roce pracovali ve škole 2 asistenti pro žáky s OMJ, každý měl 0,5 úvazku tj. 11 VH. Prostřednictvím zajištění finančních prostředků na personální podporu se podařilo udržet stávající rozsah poskytované péče pro žáky s OMJ. Všem žákům s OMJ jsou poskytována podpůrná opatření ve výuce dle aktuální úrovně znalosti českého jazyka v souladu s vypracovaným PLPP. K dispozici mají ve SCŠ pracovníka studijního centra, ve školním klubu pracovníka školního klubu, jenž se snaží pomoci začlenit děti do nového prostředí. Asistenti pracují s jednotlivými žáky dle potřeb žáka a dohody s učiteli. Někdy vstupují do tříd, některé žáky si berou na individuální výuku v rámci vyučování a někteří žáci k nim chodí na individuální výuku po skončeném vyučování.

Velkým úspěchem našich učitelů a asistentů je, že žák deváté třídy, cizinec, který zde žije 2 roky, udělal přijímačky, dostal se na SŠ, kterou chtěl. Napsal, prezentoval a obhájil v českém jazyce oborovou práci.

Cíl 5.: Vytvářet podmínky pro individualizaci výuky

Naším cílem je umět co nejlépe rozvíjet každého jednotlivého žáka s respektem k jeho individuálním možnostem a podpořit ho tak v rámci vzdělávání v bezpečném školním prostředí na jeho cestě ke zdravému osobnostnímu rozvoji.

EVALUACE

I letos se nám podařilo udržet a podpořit „Rozvojové skupiny žáků a tím navázat na koncepci práce s žáky nadanými. Toto nám zajišťovaly 2 paní učitelky Anička Rambousková a Jana Zumrová. I z důvodu častější nemocnosti, větší část práce ležela na Aničce.

V sedmých třídách pokračovala práce skupiny – setkání probíhala cca 1 x za 3 týdny, vždy na tříhodinový blok, který byl koncipován jako projekt (Vesmír, Mozek....). Témata žáci vybírali společně s kolegyněmi a vždy někdo ze skupiny část programu pro ostatní připravoval. Tím byli žáci ještě více vtaženi do problému. Dle jejich zpětných vazeb to pro ně bylo velmi lákavé a zajímavé.

V pátých třídách pracovala skupina pravidelně každý týden v pátek 5.a 6.VH. Hodiny byly nastaveny do rozvrhu matematiky a českého jazyka, aby děti ve třídách měly prostor na procvičování. Skupina pracovala na logických, matematických a jazykových nadstavbách. V této skupině bylo cca 15 žáků, kteří chodili pravidelně, zpětná vazba dětí i rodičů byla velmi pozitivní. Rodiče i žáci dětí, které neodcházejí na gymnázia mají přání, aby skupina mohla i nadále pracovat a setkávat se.

V rámci čtvrtých tříd vstupovala Anička každý týden na 1VH do každé třídy a po dohodě s třídními učiteli obohacovala učivo dětem, které měly v tu chvíli zájem. Přestože zde byla vždy skupina otevřená a mohl jít každý zájemce, postupně se z každé třídy vykristalizovala skupina žáků, kteří chodili téměř pravidelně. Tak máme skupinu, které můžeme příští rok nabídnout pravidelné setkávání.

Zbývá splnit: Opatření 5: vytvořit na web stránkách školy informační portál o programu školy pro žáky nadané

O čem uvažujeme v plánování na příští rok?

1. Pokračovat v nastaveném modelu péče o žáky se SVP, žáky s OMJ, žáky nadané
2. Pokračovat v metodické podpoře pedagogů při práci s třídními kolektivy
3. Pokračovat v metodické podpoře směřující ke zvýšení pro-inkluzivních kompetencí pedagogů (viz cíl 1., opatření 1.)
4. Aktualizovat web stránky ŠPP
5. Vytvořit na web stránkách školy informační portál o programu školy pro žáky nadané

Příloha: [Strategický plán vytváření inkluzivního prostředí školy ZŠ Kunratice](#)

17. POPR

POPR pro školní rok 2018/2019 – kolegiální spolupráce

Formulace prvního – společného – cíle na školní rok:

Ověřujeme, zda výsledky učení (důkazy o učení) jsou u žáků takové, jaké jsme zamýšleli (cíle učení).

Pro školní rok 2018/19 si každý pedagog stanovil jeden cíl společný, na kterém jsme se domluvili v Želivu a který jsme společně dále upřesňovali 20. září 2018. Další cíl je možné si také stanovit podobně jako v minulých letech.

EVALUACE POPR 2018-2019

Naprostá většina pedagogů si sestavila svůj POPR dle projednaného zadání ze srpna 2018 v Želivu a v průběhu roku se snažila plnit jimi stanovené cíle. Většina pedagogů si k tomuto systematicky vedla své pedagogické portfolio. Někteří se potýkali tím, že cíl byl splněn pouze částečně z důvodu náročně vybrané skupiny žáků nebo vysoce nastaveného cíle, který bylo potřeba v průběhu roku upravovat. Co je pozitivní, naprostá většina lidí chce pokračovat v nastaveném cíli, ve směru dopadu učitelovi práce a vyhledávání důkazů učení žáků i v následujícím roce. Mezi objednávkami na nový školní rok se objevil požadavek na způsob tvorby a vedení epizodických záznamů. Pro učitele není až takový problém mapovat hmatatelné výsledky žákovi práce, ale neumí si zcela poradit s evidencí záznamů z pozorování.

Tím, že jsme posunuli projednávání POPRů na listopad 2018, byly červnové rozhovory nad POPRy vlastně zastavením na půl cesty. Toto nám všem umožňuje více promyslet podzimní pokračování. Někteří se účastní letních škol nebo i v rámci samostudia a příprav nového školního roku takto mohou lépe promyslet další kroky. V srpnu 2019 na výjezdu do Dvora Perlová voda plánujeme opět sladující celodenní workshop.

18. Další oblasti podpory

Symetrická podpora a její udržitelnost – mentoři, lídři

Dlouhodobý cíl/vize:

Nastavit ve škole na všech úrovních bezpečné formy spolupráce a symetrické podpory, které povedou k rozvoji každého jednotlivce.

Velké téma je podpora učitelských lídrů a interních mentorů. Učí se školní kultura a plánovitý rozvoj pedagogů vytváří prostor pro osobní rozvoj. Jde o prostor, ve kterém jednotlivci nachází své rozvojové výzvy jak ve směru do školy, tak za ni.

Podpora mladých a nových pedagogů

Péčí o nové pedagogy je pověřen vždy jeden z mentorů, případně vedení školy uváděním pověřuje konkrétního pedagoga. Díky otevřené spolupráci ve škole se může nový pedagog obrátit i na celou řadu svých pedagogických kolegů a odborných pracovníků podpůrných profesí podle vlastního výběru.

EVALUACE

V letošním školním roce jsme vzhledem k nárůstu počtu tříd, dětí a několika rodičovským dovoleným přijímali více nových kolegů na různé pozice (učitele, vychovatele i asistenty). Každý z nových kolegů měl svého uvádějícího učitele, vychovatele či asistenta, který začínajícímu pomáhal, podporoval ho v jeho pracovní pozici a vedl ho i metodicky. Byl mu blízký oborově či ročníkově. Zároveň měli všichni noví kolegové k dispozici pomoc kolegyně – mentorky Zdeňky Dudové, která pracuje společně s celou skupinou začínajících kolegů i s každým individuálně. Zdeňka provedla všechny začínající školním vzdělávacím programem, plánem pedagogického rozvoje školy, tradičními akcemi školy a filozofií školy. Se skupinou začínajících kolegů se pravidelně setkávala – řešila nejen věci týkající se aktuálního

začlenění kolegů, ale měla připravené i vzdělávací aktivity – dílničky a semináře, ve kterých nové kolegy seznamovala s tématy, která ve sborovně „letí“ a se vzděláváním, jímž většina sborovny prošla. Mentorka měla takto připravené například seznámení s matematikou profesora Hejného, Čtením a psaním ke kritickému myšlení, čtenářstvím,

Zavedení pozice společného uvádějího učitele – mentora a společné setkávání začínajících učitelů, vychovatelů a asistentů pedagoga, někdy i za účasti ZŘ se osvědčilo. Ve zpětných vazbách kolegové setkávání se Zdeňkou oceňovali a konstatovali, že by jim vyhovovalo se setkávat ještě častěji cca 1 x za 14 dní. I Zdeňka našla v této mentorské pozici smysl a i ji samotnou tato spolupráce obohacuje a naplňuje. Uvádějí učitelé se tak více se začínajícím učitelem mohli věnovat samotné výuce, metodám a obsahu daného předmětu, oboru.

Projekty EU

I v letošním školním roce dochází k realizaci evropských projektů, které byly schváleny a jsou realizovány od září a října roku 2018 v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání a Operačního programu Praha – pól růstu. Jedná se o tzv. Šablony a rozvojové programy podporující vybavenost školy.

Projekty a jejich aktivity jsou v ZŠ Kunratice úspěšně zajišťovány a administrovány. Pro další školní rok 2019/20 se již nyní plánuje tvorba žádostí o nové projekty.

EVALUACE

Ve školní roce 2018/2019 se v ZŠ Kunratice začala realizovat řada nových projektů, jak evropských, tak uskutečněných na základě získání grantů od korporátních společností. Došlo k zahájení realizace 2 evropských projektů neinvestičních, 2 investičních a také k podání dvou žádostí o poskytnutí o grant.

OP VVV 2 - šablony

Od 1. září začala realizace schváleného projektu **Podpora projektové výuky, CLIL, ICT gramotnosti a zvýšení personálních kapacit pro ZŠ Kunratice**, díky kterému ZŠ Kunratice získala finanční prostředky zejména na personální zajištění pracovních pozic jako je školní psycholog a speciální pedagog, mentor podporující profesní rozvoj pedagogů a ICT technik ve výuce. Škola získala prostředky také na zavádění a podporu výukové metody CLIL podporující rozvoj znalostí a jazykové úrovně anglického jazyka. Dále díky projektu probíhala řada aktivit v rámci projektových dní pro děti ve školní družině a školním klubu. Realizace projektu bude probíhat do 31.8. 2020.

OP PPR 2 – výzva 28

Druhý evropský projekt – **Podpora integrace s OMJ na ZŠ Kunratice**, který se též začal realizovat od 1.9.2019 se zaměřuje na podporu žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ). Tento projekt obsahově navazuje na předchozí projekt, který zde probíhal v letech 2016-2018 a jehož aktivity byly velice přínosné pro podporu žáků s OMJ. Finanční prostředky jsou využity v oblastech pokrytí personálních nákladů na pozicích podporujících žáky s OMJ: dva dvojjazyční školní asistenti, intenzivní jazykové kurzy češtiny jako druhého jazyka, doučování žáků s OMJ. Další aktivity financované z projektu se zaměřují na realizaci projektových dní tříd, zahraničních stáží pro pedagogické pracovníky, podporu volnočasového klubu a aktivit v něm pořádaných pro žáky s OMJ, odborně zaměřená setkání a spolupráci s rodiči dětí ve školách či vzdělávání pedagogických pracovníků. Projekt bude realizován do února 2020.

OP PPR – výzva 20 - Modernizace zařízení a vybavení pražských škol

V průběhu předchozího školního roku jsme podali žádost o realizaci investičního projektu v rámci výzvy 20. Projekt **Zajištění vybavenosti školy pro rozvoj gramotnosti a kompetencí žáků na ZŠ Kunratice** byl schválen a v 1. pololetí školního roku 2018/2019 tak díky získaným finančním prostředkům došlo v ZŠ Kunratice k vybudování 2 mobilních víceúčelových ICT / PC učeben, jedné stacionární odborné jazykové učebny,

k modernizaci odborné přírodovědné učebny a učebny polytechniky a k rozvoji ICT infrastruktury.

OP PPR - výzva 37 Modernizace zařízení a vybavení školy

Druhý investiční projekt **Zajištění vybavenosti školy pro rozvoj gramotnosti a kompetencí žáků na ZŠ Kunratice II** umožnil ZŠ Kunratice získat finanční prostředky na pořízení vybavení přírodovědné laboratoře, modernizaci cvičné kuchyňky, vybudování centra čtenářské gramotnosti a zajištění vnitřní konektivity školy a rozvoje související ICT infrastruktury.

Na konci června 2019 jsme podali nový EU projekt: „Rozvoj demokratické kultury na ZŠ Kunratice“ do výzvy 51 z magistrátního programu OPPPR. Konkurence bude velká, rozhodně větší, než alokace, tak si držíme palce. Výsledky bychom se měli dozvědět nejpozději v listopadu. Projekt je zaměřen na rozvoj demokratické kultury na úrovni vedení, učitelů a žáků. Projekt by měl probíhat v období 1.2.2020 – 30.6.2022. V plánu je realizovat následující aktivity:

54

KA1: Nastavení systému rozvoje demokratické kultury – analýza stávajícího stavu, hloubkové rozhovory a řízené diskuze nejprve s vedením, poté s pedagogickými leadery a následně se všemi pedagogy s cílem vytvořit strategický dokument - *hodnoty a vize demokratické školy*. Aby se nejednalo o vize nastavené „shora“, vše vyvrcholí výjezdem sboru v srpnu 2020, kdy bude mít každý možnost se vyjádřit. V projektu je počítáno i s výjezdem v srpnu 2021, kdy bude první příležitost hodnoty společně evaluovat.

KA2: Podpora spolupráce mezi pedagogy – vzniknou pozice interních a externích průvodců demokratickou kulturou. U externích průvodců je předdomluvená spolupráce s Květou Krüger, Ivanou Málkovou, lidmi z CEDU a do projektu by byla zapojena i Katka Fořtová. Průvodci poskytují podporu kolegům v rámci jednotlivých skupin formou hospitací, mentoringu, rozhovorů... Vše s cílem posilování odpovědnosti žáků i učitelů a naplňování nastavených vizí. Interními průvodci by se stali leadeři jednotlivých ročníků + školní družina (celkem 10 osob). Projekt podporuje sdílení a plánování na úrovni ročníků a zároveň přináší více možností podpory prostřednictvím interních a externích mentorů.

KA3: Návštěvy demokraticky fungujících škol – Výlety! V plánu by byly tři výjezdy, vždy v jednom termínu by celá sborovna vyjela na výjezd do tří různých škol, skupiny by se každý rok točily, aby každý viděl tři různé školy. Cílem je čerpání inspirace a sdílení dobré praxe. Zároveň je to i odměna za všechny otevřené hodiny, které kunratičtí poskytují svým hostům v rámci akreditací...

KA4: Rozvoj žákovského parlamentu – podpora parlamentu – malý úvazek pro koordinátory, který umožní více plánování a strategickou práci za podpory lidí z CEDU

KA5: Rozvoj mediální výchovy – revize koncepce práce s průřezovým tématem. Proměna nepovinného předmětu ve školní televizi a zároveň spolupráce s učiteli předmětů, kterými se MV prolíná, aby se mediální výchova ve výuce objevovala systematicky.

KA6: Evaluate – vznikne sborník dobré praxe tvořený příspěvky učitelů, kteří úspěšně zavádějí demokratické prvky do výuky. Jeden z externích průvodců se stane redaktorem sborníku, „kritickým přítelem“ autorů příspěvků. Sborník bude na webu, autoři příspěvků budou po zásluze odměněni. Sborník by se prezentoval na závěrečné interní konferenci na konci šk. roku 21/22, opět by byla výjezdní :)

Granty

V letošním školním roce ZŠ Kunratice podala žádost o grant na projekt **Podpora zavádění systematické výuky metodou CLIL**. Grant vypsal Nadace Česká spořitelna, projekt uspěl a ZŠ Kunratice získala 50.000 Kč na podporu zavádění metody CLIL. Samotná realizace aktivit spojených s aplikováním metody CLIL probíhala

v období 11/2018 – 06/2019 a jednalo se o velmi efektivní a přínosnou metodu, která se plánuje realizovat i v dalším školním roce.

Na konci školního roku byl vypsán grant Nadací O2 se zaměřením na podporu osvěty a vzdělávacích aktivit v oblasti **bezpečí na internetu, digitální gramotnosti a zavádění technologií do výuky v ČR**. Škola opět byla úspěšná v podání žádosti a získala grant v hodnotě 80 000 Kč. V dalším školním roce 2019/2020 od září bude v ZŠ Kunratice docházet k řadě podpůrných aktivit, které podpoří cíl Nadace O2.

Koordinátor inkluze

55

Od září 2017 navázala ZŠ Kunratice spolupráci s Pedagogickou fakultou Univerzity J. E. Purkyně, která realizuje projekt Škola pro všechny: Inkluze jako cesta k efektivnímu vzdělávání všech žáků. Díky projektu naše škola vytvořila na škole pozici koordinátora inkluze. Tato pozice zahrnuje prvky strategicko-plánovací, koordinační i metodicko-podpůrné.

Náplň práce pozice KOORDINÁTOR INKLUZE v rámci realizace klíčové aktivity Podpora školních poradenských pracovišť - **pilotní ověření pozice Koordinátor inkluze ve škole:**

- Koordinace tvorby a naplňování strategie školy v oblasti vytváření inkluzivního prostředí (Strategického plánu školy pro vytváření inkluzivního prostředí a souvisejícího následného Akčního plánu),
- koordinace naplňování strategie školy v oblasti vytváření inkluzivního prostředí,
- koordinace autoevaluace školy v oblasti inkluze,
- poskytování přímé podpory zapojení žáků prostřednictvím koordinace individuálních vzdělávacích plánů a plánů pedagogické podpory pro žáky s potřebou poskytování podpůrných opatření,
- pomoci při stanovování měřitelných a objektivních cílů pro jednotlivé žáky k jejich většímu rozvoji,
- poskytování podpory rodičům i pedagogům při překonávání překážek v zapojení a učení žáků,
- realizace činností směřujících ke zvýšení kooperace s rodiči a jejich zapojení do školního života,
- realizace činností směřujících k aplikaci nových přístupů do vzdělávání v rámci školy,
- koordinace spolupráce školy a její partnerské sítě v oblasti podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zejména žáků ze socioekonomicky znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí),
- zprostředkovávání vzdělávání pedagogů a realizaci aktivit rozvíjejících jejich proinkluzivní kompetence,
- realizace činností směřujících ke zvýšení kvality vzdělávání pro všechny žáky,
- realizace činností směřujících k podpoře sociální koheze ve škole a budování přijímajícího, otevřeného, kooperativního a bezpečného vzdělávacího prostředí,
- účast na individuálních, regionálních a nadregionálních setkáních koordinátorů inkluze.

ZŠ Kunratice a její místo v profesní komunitě

ZŠ Kunratice, její pedagogové i vedení jsou v současné době vnímáni jako odborníci, kteří jsou inspirací pro své kolegy z jiných škol. Toto vnímání nejen zavazuje, ale současně je vnímáno jako výzva pro další učení všech ve škole.

Spolupráce s fakultami vzdělávajícími budoucí učitele

EVALUACE

V tomto školním roce jsme opět přijali mnoho studentů - budoucích učitelů, a to v rámci jejich náslechů či praxí. Uskutečnil se:

- úvodní pedagogický kurz pro studenty 1. ročníků - PedF UK Praha - primární pedagogika, PaedDr. *Nataša Mazáčová*
- asistentská tříměsíční praxe - PedF UK Praha - primární pedagogika, PaedDr. *Nataša Mazáčová*
- souvislá týdenní pedagogická praxe - PedF UK Praha - primární pedagogika, PaedDr. *Nataša Mazáčová*, PhDr. *Jana Poche Kargerová*, doc. PhDr. *Anna Tomková*
- učitelské praktikum pro 2. ročníky PaedDr. *Nataša Mazáčová*
- pedagogické praxe: PedF UK katedra českého jazyka, anglického jazyka a literatury, katedra primární pedagogiky, katedra výtvarné výchovy, Přírodovědecká fakulta, DAMU katedra Výchovné dramatiky
- náslechy studentů v hodinách - PedF UK katedra českého jazyka, anglického jazyka a literatury, katedra primární pedagogiky, katedra výtvarné výchovy, Přírodovědecká fakulta

Na základě bližšího poznání oslovujeme některé studenty k další spolupráci, např. na pozici párového učitele či učitele daného oboru. Naši kolegové vnímají spolupráci jako přínosnou i pro ně, studenti přinášejí „nový vítr“ a působí jako určitá ochrana proti syndromu vyhoření.

Olga Králová vyučuje již druhým rokem na PedF UK předmět Teorie a didaktika Dramatické výchovy a šestým rokem Hru ve výuce.

Hodnocení studentů předmětu: Teorie a didaktika dramatické výchovy

Co na předmětu nejvíce oceňujete? Máte nějaká doporučení na zlepšení?

Vřelý a přátelský přístup vyučující.

Vstřícný přístup paní Králové, na předmět jsem se vždy těšila, paní Králová je skvělá vyučující, má praxi a hodně toho ví.

Odpovídají požadavky pro splnění předmětu jeho kreditovému ohodnocení?

Tento teoretický předmět bych více využila mít před praktickými předměty v minulém roce.

Naprosto ve všem ano.

Pro mě je vše, co se týká dramatiky a dramatické výchovy, nezbytně důležité pro život. Děkuji za tuto možnost.

Program Učitel naživo

Do aktivit UČITELE NAŽIVO, jsme zapojeni již třetím rokem. Projekt vyvinula a realizuje Nadace Depositum Bonum ve spolupráci s Duhovka Group a dalšími partnery, v současné době se osamostatňuje a navazuje spolupráci i s novými partnery.

Na plno se ztotožňujeme s výrokem: Pol/Lazarová (2017) Zpráva z evaluačního šetření projektu Učitel naživo „Projekt Učitel naživo lze považovat za velmi užitečnou a inspirativní laboratoř, která neslouží jen několika málo studentům, ale rozšiřuje své zkušenosti a nabízí spolupráci jiným subjektům, které se zabývají přípravou učitelů.“

EVALUACE program Učitel naživo

1. naši učitelé v roli PROVÁZEJÍCÍCH UČITELŮ

V letošním roce se do role provázejícího učitele zapojili **Eva Hilčerová, Kateřina Círová, Martina Macháčková a Tereza Olšinová**. Ti pracovali se studenty, kteří pravidelně docházeli do školy a společně s provázejícími učiteli plánovali, učili a vyhodnocovali dopad výuky, a to v rámci modelu 3 S.

Eva Hilčerová – Lucie Kotlíňová, Lucie Fuchsová
 Kateřina Círová – Tomáš Urbánek, Ondřej Klus
 Martina Macháčková – Klára Vacková, Petr Vrchota
 Tereza Olšinová – Petra Pašková, Kateřina Sequensová

Provázející učitelé se pravidelně zúčastňovali vlastních skupinových podpůrných setkání, kde se věnovali reflexi průběhu praxí, vybraným tématům z kurikula výcviku pro studenty a tématům:

1. budování vzájemného partnerského vztahu
2. role provázejícího učitele v souladu s vizí
3. reflexe
4. párová výuka
5. vzájemné učení

Také se zúčastňovali každého třetího reflektivního semináře spolu se studenty.

V letošním školním roce naši dva provázející učitelé vstoupili ještě do další role, a to do role vzájemných mentorů. Propojili se do dvojic (s provázejícím učitelem na jiné škole) a poskytovali si navzájem (a svým studentům) podpůrná mentorská setkání. Těchto setkání proběhlo celkem 4.

UNŽ vychází z přesvědčení, že pro rozvoj studentů jsou zásadní jejich vlastní zkušenosti a potřeby. Studenti učitelství získávají zkušenosti především prostřednictvím praxe, za podpory provázejícího učitele.

2. zástupkyně ředitele v roli MENTORA a PODPORY PROVÁZEJÍCÍHO MENTORA

A) Olga Králová působila v roli mentora, hlavním cílem jejího působení bylo zaměření se na provázejícího učitele.

Mentorka Olga Králová – provázející učitelka Zdeňka Hlavizňová – student Kryštof Beřkovec (GEVO Gymnázium Evolution, Jižní Město, s.r.o. je všeobecné šestileté gymnázium v Praze).

Mentorka podporovala vztah a spolupráci mezi učitelem a studentem, dále podporovala učitele v provázení studenta na praxi a ve vedení a prohlubování reflexe na praxích.

B) V rámci podpory provázejícího učitele připravila s týmem UNŽ skupinové podpůrné, rozvíjící a reflektující programy pro provázející učitele. Společně se Zdeňkem Dlabolou vytvořila a realizovala v rámci center aktivit dílny „Metody aktivního učení“ a „Formativní hodnocení“.

C) Olga byla také požádána, aby uskutečnila tři hospitace u studentů druhého ročníku s následnou reflexí, zpětnou vazbou a následným vyhodnocením.

3. Ředitel školy v roli ČLENA EXPERTNÍ RADY

Vít Beran měl možnost podílet se v širší skupině na tvorbě projektu a na podobě praxí ve školách již před jeho zahájením ve školách Zůstává součástí tohoto týmu a současně byl přizván do Expertní rady, což vnímá jako velké ocenění. Současně se zapojil do přípravy programu Ředitel naživo. Vít Beran a Olga Králová se stali tváří projektu Ředitel naživo

Ahoj, Olgo, Vítku, je konec školního roku, a tak se sluší složit účty a hlavně poděkovat.

Již na konci srpna nastoupí do pilotního ročníku programu Ředitel naživo 27 škol - tedy 54 lidí (ředitelů a zástupců). Přijali jsme 25 českých škol a 2 slovenské školy. Konkrétní složení skupiny bude veřejně známé v září.

Kompletní přihlášku podalo 53 škol, které poté procházely dalšími koly přijímacího procesu (osobní setkání). Velký zájem je pro nás závazek. Už nyní pracujeme na tom, abychom příští rok mohli do dalšího běhu nabrat více škol.

Pilotní ročník s námi budou kromě Vás dlouhodobě realizovat Karel Derfl, Hana Košťálová, Markéta Bajerová, Hana Vellánová a také naši spolupracovníci z byznysového prostředí Barbora LeBlanc (McKinsey), Libor Mertl (ComAp), Martin Konečný (ex-QED).

Děkuji Vám za podporu. Zejména za to, že jste souhlasili s tím, že se stanete naší „tváří na plakátu“. Toho si nesmírně vážíme a rozhodně jsme to nebrali jako samozřejmost. Díky moc Libor Pospíšil

Olga Králová a Vít Beran se zúčastnili společně s dalšími lidmi z UNŽ zahraniční exkurze do **Finska**, která byla zaměřena na specifika finského vzdělávacího systému (kurikulum, školní rozvojové plány, práce s kompetencemi, digitalizace škol) a navštívili šest různých škol v oblasti Tuusula – viz První evaluační zpráva.

Akreditované programy pedagogů ZŠ Kunratice

ZŠ Kunratice nabízí od jara 2016 pro zájemce zajištění vzdělávání v podobě akreditovaných programů. Během roku 2015/16 bylo uskutečněno několik návštěv jiných škol v ZŠ Kunratice v rámci programu Metody aktivního učení. O tento program byl velký zájem i během roku 2016/17. Od června 2017 byl zařazen a schválen nový akreditovaný program Základy freestyly. Ve školním roce 2018/19 je na základě objednávky nasmlouvána řada termínů na akreditované programy: Metody aktivního učení, Využití metod RWCT ve výuce, Dílna čtení, Dramatická výchova a čtenářské strategie, Propojení čtenářství a matematiky s využitím metod kritického myšlení.

EVALUACE akreditované programy pedagogů ZŠ Kunratice

I v dalším školním roce v ZŠ Kunratice probíhala řada návštěv rámci nabídky akreditovaných programů. Největší zájem byl o akreditovaný program **Metody aktivního učení**. V tomto školním roce proběhlo v ZŠ Kunratice celkem 5 návštěv škol či místních akčních skupin z různých krajů ČR formou akreditovaného programu. Na podzim došlo k aktualizaci a prodloužení platnosti některých akreditovaných programů. V současné chvíli ZŠ Kunratice nabízí celkem 3 akreditované programy. Již na další školní rok 2019/2020 má škola plně obsazené termíny na tuto vzdělávací akci a další možné termíny nabízí až pro školní rok 2020/2021.

Nabídka vzdělávání

Akreditované programy:

1. Metody aktivního učení
2. Management třídního kolektivu
3. Proč měnit školní kulturu?

19. Vyhodnocení pedagogického rozvoje školy a pedagogů

Od tohoto školního roku zavádíme tyto termínové změny:

- Tvorba PPRŠ do konce října.
- Projednávání POPR – listopad.
- Evaluace částečného plnění POPR – duben – květen.
- Evaluace částečného plnění PPRŠ – červen.
- Vedení školy se v průběhu roku cíleně sejde k vyhodnocení uzavřených plánů osobního pedagogického rozvoje.

Zaváděné změny se jeví jako příznivé pro zefektivnění plánování a dopadu na zjištění vzdělávacích potřeb žáků i tím i pedagogů ve vztahu k přípravě a realizaci jejich Plánů osobního pedagogického rozvoje. Dokladem je i to, že druhou evaluační zprávu uzavíráme po červnovém projednání ve sborovně na začátku července 2019.

59

Odpovědnost za to, že cílový stav kapitoly nastane a redaktoři – zpravodajové jsou:
Vít Beran, Jitka Kopáčová a Olga Králová

Závěr

Devátý rok vnesl do sborovny více pedagogiky tím, že se více zaměřil na dopady naší pedagogické práce. Jsme však na začátku. Zjistíme, jak náročný cíl jsme si stanovili. Podpora projektu „Pomáháme školám k úspěchu“ nám v tomto velmi pomáhá.

Vážíme si podpory, kterou pro pedagogický rozvoj pedagogů školy získáváme.
Hledáme další prostředky pro rozvoj pedagogů školy a vzdělávání.

V Praze dne 8. července 2019 © ZŠ Kunratice, Praha

